

เลือดในอก

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

เทศน์บนศาลา วันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

เฮ้อ.. ตั้งใจฟังธรรม.. ทำไมต้องฟังธรรม ? เพราะการฟังธรรม จิตใจมีผู้กล่อม เด็กน้อยเวลาจะนอนเห็นไหม พ่อแม่กล่อมเพื่อให้ลูกหลับ ไอ้การที่ลูกหลับนั้นลูกหลับพักผ่อน แต่ธรรม.. ธรรมกล่อมใจ ไม่ใช่หลับพักผ่อน ให้ตื่นตัว การตื่นตัวของใจ ถ้าใจมีความสงบร่มเย็น สิ่งนั้นเห็นไหม อาศัยธรรมเกาะไป

เวลาครูบาอาจารย์ท่านบอกนะ ว่าภาคปฏิบัติเรา ความสำคัญที่สุดคือการฟังธรรม เพราะเวลาสมัยพุทธกาล เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแสดงธรรม แสดงธรรมนะ เทวดาก็สำเร็จ มนุษย์ก็สำเร็จ สิ่งสำเร็จเห็นไหม สำเร็จเพราะอะไร เพราะจิตใจ.. จิตใจที่มันมีการกระทำ

จิตใจเราเราฝึกฝนของเรา มา เวลาธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ฝึกฝนเวลาปฏิบัติเกือบถึงที่สุดแห่งทุกข์ มีความลังเลสงสัย จะไปถามองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ไปถึงกุฏิเห็นไหม ฝนตกหนัก พอฝนตกหนักก็เจ้จ้องไปด้วยน้ำ เวลาเม็ดฝนหยดจากชายคาลงไปเป็นจุดเป็นต่อม คำว่าเป็นจุดเป็นต่อม เห็นเป็นจุดเป็นต่อม เพราะจิตใจฝึกมา จิตใจปฏิบัติมา จนจะถึงที่สุดแห่งทุกข์

แต่ขณะมีปัญหาหมุนนะ กำลังมันไม่พอ กำลังไม่พอมันทะลุไปไม่ได้ พอทะลุไปไม่ได้ก็จะไปถามองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ให้องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นผู้แก้ไข จิตใจมันกำลังค้นคว้า ปัญหามันกำลังหมุนเต็มทีของมัน เวลาไปเห็นจุดและต่อม มันแตกเป็นฟองขึ้นมา แล้วก็แตกเป็นฟองไป พอไปเห็นอย่างนั้นมันก็กระทบถึงใจเห็นไหม

สิ่งที่เป็นไปได้.. เป็นไปได้เพราะเหตุใด เป็นไปได้เพราะมีการกระทำ เป็นไปได้เพราะว่าเขาฝึกปฏิบัติของเขามา แล้วสิ่งที่ป็นวุฒิภาวะในหัวใจ ใครจะไปวัดของใครได้ละ มนุษย์เหมือนกัน แต่มนุษย์ไม่เหมือนกัน

มนุษย์เหมือนกันคือเป็นคนเหมือนกันใจ บวชพระเป็นพระเหมือนกัน แต่จิตใจของบุคคลคนนั้นแตกต่างกัน แยกต่างกันเพราะมีการประพฤติปฏิบัติเห็นใหม่ นี่คือการฟังธรรม การฟังธรรมสำคัญเพราะว่าจิตใจมันเกาะสิ่งนั้นไป ความลังเลสงสัย สิ่งที่เรายังไม่แน่ใจ “จากใจดวงหนึ่งสู่ใจดวงหนึ่ง” ครูบาอาจารย์ท่านพูดบ่อยนะ ถ้าจิตใจที่มีธรรมการแสดงออกมา มันแสดงออกมาจากข้อเท็จจริงอันนั้น

แล้วผู้ที่ประพฤติปฏิบัติ เรากำลังแสวงหาสิ่งนี้อยู่ เรากำลังแสวงหาสิ่งนี้อยู่ สิ่งที่เรา กำลังแสวงหาสิ่งนี้อยู่ แล้วจิตใจเรากำลังไขว่คว้า กำลังเรรวน กำลังไม่มีหลักเกาะเห็นใหม่ การฟังธรรมถึงเป็นภาคปฏิบัติที่สำคัญที่สุด แล้วเวลาเราฟังธรรมแล้วนะ เรามีความลังเลสงสัย เรามีความไม่แน่ใจ เรามีความกังวลต่างๆ สิ่งนี้มันจะเข้าไปเป็นข้อมูลที่แตกต่างกันที่จะเป็นข้อพิสูจน์ของเรา

ขณะฟังอยู่ ถ้ามันชำแรกเข้ามาในจิตใจของเรา แล้วจิตใจมันลงนั้นอีกเรื่องหนึ่ง ถ้าจิตใจมันยังไม่ลง แต่เราได้ประเด็น พอเราได้ประเด็นขึ้นมาเราไปประพฤติปฏิบัติของเรา เอาสิ่งนั้นมาเป็นประเด็น มันก็มาแยกแยะในหัวใจของเรา การฟังนะ มันเป็นการจุดประกายหัวใจใจ

แต่ถ้าเราปฏิบัติของเรา โดยที่เราไม่ได้ยินได้ฟังเห็นใหม่ มันพยายามทำแล้วทำเล่า เอาหัวชนภูเขา บอกว่าปฏิบัติธรรมๆ แต่ทำไมมันทุกข์ขนาดนี้ ไหนว่าความสงบของใจมีความสุขๆ ทำไมเราทุกข์ขนาดนี้ ...แลกมาด้วยทุกข์

ครูบาอาจารย์ของเราแลกมาด้วยทุกข์ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เวลาปฏิบัติมาคั่นคว่าอยู่ ๖ ปี ไม่ทุกข์เหรอ ทุกข์มากๆ เรานะ คูสิ เวลาเรามีความกังวล มีความฟุ้งซ่านในหัวใจ แล้วเราก็มีแรงปรารถนาว่าเราอยากจะพ้นจากทุกข์ จิตใจเราละล้าละลังใหม่ จิตใจเราละล้าละลัง เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าคั่นคว่ามา ๖ ปีเห็นใหม่ ปรารถนามา จะพ้นจากทุกข์ให้ได้ ไม่เกิด ไม่แก่ ไม่เจ็บ ไม่ตาย ความเกิด ความแก่ ความ

เจ็บ ความตาย มันต้องมีฝั่งตรงข้าม ถ้ามีฝั่งตรงข้าม ทำอย่างไรมันถึงจะทำให้ไม่เกิด ไม่แก่ ไม่เจ็บ ไม่ตาย เราก็มีเป้าหมายของเรา

แล้วเราปฏิบัติอยู่ มันยังไปไหนไม่รอด มันมีความทุกข์ใหม่ มีความทุกข์ทั้งนั้น ถึงบอกว่า แลกมาด้วยทุกข์ แลกมาทุกข์เป็นอริยสัจ ทุกข์เป็นความจริง ทุกข์ใจ ทุกข์ เพราะมันขัดแย้งกับหัวใจ ทุกข์มันไม่พอใจมันก็เป็นความทุกข์ สิ่งใดที่เป็นความพอใจ สิ่งใดมีแรงปรารถนา มีความพอใจ สมความปรารถนา สิ่งนั้นเป็นสุข มันก็อันเดียวกัน ไม่ปรารถนากับปรารถนาออกมาจากไหน? ออกมาจากใจ และถ้าไม่ปรารถนาทำไมมันทุกข์ล่ะ?

มันทุกข์เพราะว่ากิเลสตัณหาทะยานอยากของเรามันโต้แย้ง แต่เวลาถ้ามันพอใจล่ะ มันเป็นตัณหาหรือเปล่า? มันก็เป็น แต่ทำไมมันพอใจล่ะ? เห็นไหมนี่เพราะกิเลสตัณหาความทะยานอยากของเรา สิ่งนี้มันสะสมในหัวใจ เราก็ไม่เข้าใจ แล้วสิ่งใดประพฤติปฏิบัติยิ่งแล้วใหญ่เลย เวลาปฏิบัติไป ถ้าทำแล้วมันพอใจ ทำแล้วมันมีความพอใจมีความสุข

คำว่าความสุข ความสุขอยู่ที่ไหนล่ะ? กิเลสมันหลอกได้นะ กิเลสมันบังเงา เวลาเราเผชิญหน้ากับความทุกข์นะ เราไม่พอใจสิ่งใดๆ เลย แต่เวลากิเลสมันบังเงา มันก็เผชิญหน้ากับความทุกข์นะ มันบังเงาไป บังเงาว่าสิ่งนี้มันจะเป็นธรรม.. สิ่งนี้มันจะเป็นความจริงของเรา.. มันเป็นไปของมันนะ

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าประพฤติปฏิบัติ ค้นคว้ามา ถึงรู้เล่ห์ รู้เหลี่ยม รู้ทันมัน รู้ทันกิเลสของเรา มันคือใคร? มันคือกิเลสตัณหาความทะยานอยากที่ทำให้เราเกิดอยู่

“อวิชชาปจฺจยา สงฺขารา สงฺขารปจฺจยา วิญญานํ”

อวิชชา.. อวิชชามันอยู่ที่ไหน? มันอยู่ในปฏิสนธิจิต มันอยู่ในภวาสวะ อยู่ในภพ อยู่ในจิตของเรา อยู่ในฐานความรู้สึกละ ภาวาสวะคือภพ คือสถานะของความรู้สึกละ อันนี้ แล้วมันมีแรงขับ แรงขับด้วยบุญด้วยกุศล เวียนตายเวียนเกิดกันอยู่ที่นี่ เวียนไปเวียนมาอยู่

แล้วเวียนไปเวียนมาพอเราเกิดมาเป็นมนุษย์เราก็มีศักยภาพนะ มองไปที่สัตว์ คุณก็เห็นว่าเรามีสถานะเหนือกว่า มองไปที่ไหนก็ดูมันจะมันเกิดนะ

ทิฐิมันจะมันทำให้ชีวิตเราล่วงไปๆ นะ แต่ถ้าได้ฟังธรรม มันเตือนสติเรา คำว่าเตือนสติเรา คุณ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเรียกกันกันว่ามาขนาดไหน แล้วสิ่งที่กันกว่านี้กันมาเพื่อใคร ก็เพื่อองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมขึ้นมาแล้วใช่ไหม ถึงได้เทศน์ธรรมจักรเห็นใหม่

“ทเวเม ภิกขเว..” ทางสองส่วนที่ไม่ควรเสพ

ทางสองส่วนที่ไม่ควรเสพ.. โลกเขาทำอะไรกันอยู่ กามสุขัลลิกานุโยค กามคุณ สิ่งนี้เป็นคุณ เป็นคุณเพราะอะไร เป็นคุณเพราะเรามีศีลมีธรรมควบคุมมัน เป็นคุณนะ กามคุณ เพราะทำให้เผ่าพันธุ์มนุษย์ไม่สูญพันธุ์ไป ทำให้ครอบครัวตระกูลนั้นยังยืนต่อไป ยังยืนเพราะอะไร เพราะครอบครัวนั้นมีศีลมีธรรม ทำให้ครอบครัวนั้นร่วมเย็นเป็นสุขใช่ไหม นี่คือกามคุณ

แล้วถ้ามันเป็นโทษล่ะ? ถ้ามันเป็นโทษมันเผาผลาญมันทำลายทั้งนั้นเลย อัดคกิลมถานุโยค ทำตัวเองให้ลำบากเปล่า ลำบากเปล่าที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปฏิบัติมา ๖ ปีนี้ลำบากเปล่า มัชฌิมาปฏิปทาเป็นอย่างไร ? ในเมื่อจิตมันสงบแล้วองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ากันกว่า ถ้าไม่สร้างมานะ การตรัสรู้เองโดยชอบมีองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ากับพระปัจเจกพุทธเจ้าเท่านั้น

เราสาวก สาวกะ มีดำรา มีอริยสัจ มีความจริง มีธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นผู้ชี้แนะ เป็นผู้คอยชี้แนะ แต่เราเกิดมาแล้วเราดูถูกชีวิตของเราเอง เราเกิดมาแล้วเราเป็นมนุษย์ เราเกิดมาแล้วเราทำมาหากิน เราแสวงหาเพื่อศักยภาพทางโลก เราดูถูกตัวเราเองไง! คุณดูตัวเอง ถ้ามนุษย์อยู่กับโลก อยู่กับความเป็นไปโดยไม่สนใจในศาสนา มันก็เหมือนแร่ธาตุอันหนึ่ง แร่ธาตุของโลกคุณ ดูไปไม่มีไบนึง เวลามันหลุดจากขั้ว มันทับถมลงดิน มันยังเป็นปุ๋ยเป็นสิ่งที่มีประโยชน์ มนุษย์ล่ะ คุณ เวลาเขาไปรบกัน เขาว่าเป็นปุ๋ยกลับมาๆ เพราะตายกลับมาร่างกายก็เป็นปุ๋ย

แล้วชีวิตเราเห็นใหม่ เรามองข้ามสิ่งนี้ไป แต่ถ้าเรามีสติปัญญา ถึงเราเป็นสาวกสาวกะ เราได้ยินได้ฟังขึ้นมาแล้วมันสะเทือนใจเรา ถ้ามันสะเทือนใจเรา มันก็ต้องออกแสวงหา แสวงหาไปที่ไหนล่ะ? แสวงหาทางออกอยู่ที่ไหน? ถ้าแสวงหาขึ้นมาในหัวใจของเรามันจะเป็นทางออกได้ ถ้าแสวงหาตะครุบเงาไปข้างนอก ตะครุบเงามันจะจบสิ้นไปเมื่อไหร่? มันจะจบสิ้นไปไม่ได้!

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ขึ้นมาแล้ว วางธรรมและวินัยไว้แล้ว เวลาไปแสดงธรรมขึ้นมา เราฟังธรรมๆ นะ เวลาฟังธรรมขึ้นมา ผู้มีความสนใจ เห็นใหม่ไปเอาปัญญาวัคคีย์ก่อน ๕ องค์ ไปเอายสสะ ยสสะอีก ๔๕ เห็นใหม่

“เธอกับเรา พ้นจากบ่วงที่เป็น โลกและเป็นทิพย์ เธอจงอย่าไปซ้อนทางกัน โลกนี้เราร้อนนัก โลกนี้ต้องการที่พึ่ง เธออย่าไปซ้อนทางกัน” ต่างคนต่างแยกไปเห็นใหม่

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็ไปเอาชฎิล ๓ ฟัน้อง เป็นพระอรหันต์ทั้งหมด “เอหิภิกขุ เธอจงเป็นภิกษุมาเถิด” เพื่อสิ้นสุดแห่งทุกข์ “เธอเป็นภิกษุมาเถิด เธอเป็นภิกษุมาเถิด” นี่ไง เอหิภิกขุ คลอดออกมาเอง องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบวชให้ สอนให้ จนถึงที่สุดเป็นผู้ที่สิ้นกิเลส

เวลาเห็นบุญเห็นคุณ ความเห็นบุญเห็นคุณของสาวก สาวกะ ดูปัญญาวัคคีย์อุปนิสัยากองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอยู่เพื่ออะไร เพื่อมีคนขึ้นมา แต่เวลาเห็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ากลับมาฉันอาหารของนางสุชาดา นี่กลับมาเป็นผู้มักมาก ปฏิเสธเลย หนีไปเลย

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะตรัสรู้ธรรมขึ้นมา เสวยวิมุตติสุข ตรัสรู้แล้วมันเหนือโลก สิ่งเหนือโลก.. โลกรู้ด้วยไม่ได้! องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้มารื้อสัตว์ขนสัตว์ รื้อสัตว์ขนสัตว์เวลาบรรลุธรรมขึ้นมาแล้วก็ต้องเตรียมตัวสั่งสอน ทำไม่ถึงทอดธุระล่ะ เพราะว่ามันคนละเรื่องกับโลก วิทยาศาสตร์ที่พิสูจน์กันอยู่นี้ มันเป็นวิทยาศาสตร์ เป็นเรื่องโลกๆ แต่ถ้าเป็นธรรมะมันมีความรู้สึก มีความอ้อยสร้อย มีสิ่งต่อรอง กิเลสมันอ้อยสร้อยมากกว่านั้นนั่น!

วิทยาศาสตร์.. เราผูกกันด้วยวิทยาศาสตร์ ด้วยข้อเท็จจริง เราต้องยอมรับกันใช้ใหม่ ธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็เหมือนข้อเท็จจริง อริยสัจเป็นความจริงอย่างนี้ ความจริงอย่างนี้แต่ทำไมคนนี้ทำได้ คนนี้ทำไม่ได้ล่ะ? ปฏิบัติแล้วทำไมบางคนประสบความสำเร็จ บางคนไม่ประสบความสำเร็จล่ะ? มันมีตัวแปร ตัวแปรทางจิต ตัวแปรทางกิเลสตัณหาทะยานอยากในหัวใจอีกมหาศาลเลย

เวลาปัญญาวิคัลป์เห็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามาฉันอาหารของนางสุชาดา ปฏิเสธเลย ขณะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมขึ้นมา มันเป็นมูมมอ โลกเข้าถึงธรรมไม่ได้! แต่เวลาศาสนาเผยแผ่ก็เผยแผ่โดยโลกนี้แหละ เพราะเราเกิดมาโดยโลก องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเกิดมาเป็นเจ้าชายสิทธัตถะ ก็เกิดมาในโลกนะ

ถ้าไม่เกิดมาในโลก ผลของวิญญูะ จิตนี้เวียนตายเวียนเกิดไปในผลของวิญญูะ เราจะไปเกิดที่ไหน เกิดเป็นเทวดา เป็นอินทร์ เป็นพรหม แล้วจะไปตรัสรู้กันที่ไหน แต่เราเกิดมาในโลกเห็นใหม่ เกิดมาในโลกมันมีสถานะ มันมีมนุษย์ มันมีรูปธรรม สิ่งที่จะพิสูจน์กัน! สิ่งที่จะพิสูจน์ตรวจสอบกัน! เวลาเกิดเป็นมนุษย์ขึ้นมาแล้ว เกิดเป็นเจ้าชายสิทธัตถะ พระเจ้าสุทโธทนะเป็นพ่อเป็นกษัตริย์ พิสูจน์กันด้วยสถานะเลย แล้วปฏิเสธว่าสิ่งนี้มันจะทำให้พัวพัน จะทำให้ชีวิตนี้หมดไปอีกชาติหนึ่ง

ปฏิเสธแล้วออกแสวงหา การออกแสวงหาเห็นใหม่ บอกว่า “สภาวะธรรม.. สภาวะธรรม..” ธรรมมันเกิดมาจากไหน? ธรรมมันเกิดมาจากหัวใจ ถ้าหัวใจนี้ความรู้สึก ความนึกคิดเพราะอะไร “วิญญูณปฏิสนธิ” มันหลังลงในไข่ ในครรภ์ ในน้ำคร่ำ ในโอปปาติกะ นี่เวลามันเกิด สิ่งนี้มันมีคุณค่าที่มันจะหมุนไป เวลาเราบอกเรามีชีวิตเห็นใหม่ เวลาเด็กคลอดขึ้นมา ลูกคลอดขึ้นมาทุกคนดีใจ “โอ้.. ลูก ชีวิตใหม่เกิดแล้ว ชีวิตใหม่เกิดแล้ว”

แต่เขาไม่เห็นว่าการปฏิสนธิในไข่มันเกิดเมื่อไหร่ เวลาโอปปาติกะมันเกิดเมื่อไหร่ มันเป็นผลของเวรของกรรม เราไปปรับโลก โลกรับรู้ได้แต่สิ่งที่จับต้องได้ สิ่งที่จับต้องได้เป็นวิทยาศาสตร์ ที่ว่าสิ่งนี้เป็นชีวิตที่มีคุณค่า มีคุณค่าแต่ถ้าเราไม่มีสติปัญญาของเรา มันมีคุณประโยชน์ มันมีทรัพย์ที่ซ่อนอยู่กับชีวิตเราอีกชั้นหนึ่ง

เรารู้ได้แต่เรื่องโลกๆ รู้ได้แต่สถานะที่เราพิสูจน์ได้ทางวิทยาศาสตร์ไง แต่เราไม่รู้ได้ว่าใครมีบารมี!! เรารู้ไม่ได้ว่าใครจะมีสถานะที่จะถึงที่สุดแห่งทุกซ์ได้ แล้วสิ่งนี้มันอยู่ที่ไหน มันอยู่ในหัวใจของเราเห็นไหม เราถึงบอกว่าเรามองข้ามความสำคัญของเราไป เราไปมองข้ามว่าชีวิตของเราต้องประสบความสำเร็จ เราจะต้องมีสถานะ เราจะต้องมีชื่อจารึกลงในประวัติศาสตร์ แล้วมันก็ตายหมด!!

แต่ถ้าเรามีสติมีปัญหา เราฟังของเรา มันจะสะท้อนใจของเรา เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเผยแผ่ธรรม ไปเอาชฎิล ๓ ฟีน้อง จนถึงที่สุดนะเป็นที่สุดแห่งทุกซ์ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นผู้บวชให้ เอหิภิกขุ

เอหิภิกขุ บวชให้ สอนให้ เห็นไหมสอนให้จนถึงที่สุดแห่งทุกซ์ นี่คือเลือดในอก! คลอดมาจากกรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ๑,๒๕๐ องค์เห็นไหม เห็นมีคุณค่า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทุกๆ พระองค์ จะต้องมีภิกษุ มีเอหิภิกขุที่จะเข้ามาเคารพ จะวัดบารมีกัน องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าของเรา ๑,๒๕๐ องค์ นี่เลือดในอกนะ เลือดในหัวอก คลอดมา บวชมา สั่งสอนมา เพื่ออะไร เพื่อคุณธรรมอันนี้ไง

เวลามององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าขึ้นใจใหม่ ผลงานของเรา เวลาตรัสรู้ขึ้นมา “จะสอนเขาได้อย่างไร..” มันลึกลับซับซ้อนนัก แต่ผู้ที่รักการฝึกฝน แล้วมีการกระทำขึ้นมา เขาก็สร้างวาสนาของเขา มา แต่..สร้างวาสนามา คูบุญวัคคีย์สิ กว่าจะเอาบุญวัคคีย์ได้ ยสสะนะ “ที่นี่เดือดร้อนหนอ ที่นี่ทุกข์ยากหนอ ที่นี่ขัดข้องหนอ” เห็นไหม “ยสสะมานี้ ที่นี่ไม่เดือดร้อน” เดือดร้อนออกมาจากไหน เดือดร้อนออกมาจากปราสาท ๓ หลัง

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเดินจงกรมอยู่ในป่า ยสสะมาด้วยชีวิตโลกนี้ เขาแสวงหา เรามีปราสาท ๓ หลังเห็นไหม “ที่นี่เดือดร้อนหนอ ที่นี่ขัดข้องหนอ ที่นี่ทุกข์ยากหนอ” ทิ้งออกมาละ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเดินจงกรมอยู่ “ยสสะ ที่นี่ไม่เดือดร้อน ที่นี่ไม่ขัดข้อง” ฟังเทศน์เป็นพระโสดาบัน พ่อแม่ตามมา พ่อแม่ตามมาก็เทศน์อีกที่เป็นพระอรหันต์ขึ้นมา

เพื่อนฝูงได้ยื่นข่าวมาตามหา เป็นพระอรหันต์หมดเลย เพราะมันมีบุญกุศลของเขา เขาได้สร้างบุญกุศลของเขา สิ่งที่มีบุญกุศล เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเทศนาว่าการนี้เป็นพระอรหันต์ทั้งหมดนะ

นี่ “คุณ” เห็นไหม เลือดในอก เลือดในอกขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ๑,๒๕๐ องค์ แล้วมาฝึาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะปลื้มใจไหม จะมีความสุขไหม พระอรหันต์ต้องมีความสุขอีกไหม ?

เราบอกว่าพระอรหันต์แล้วไม่ต้องมีความสุข ไม่ต้องมีสิ่งใดมาเจือปนอีกเลย พระอรหันต์ไม่ต้องมีความสุข เพราะการแก้กิเลสแล้วมันแก้กิเลสแล้ว แต่มันเป็นหน้าที่ คำว่าเป็นหน้าที่ เพราะว่าสร้างบุญญาธิการมาเป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เอกนามกิง

การจะเกิดกับองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ายากแค้นแสนเข็ญนัก เวลาปรารถนาพุทธภูมิขึ้นไปว่าเป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เราต้องเพิ่มบารมีของเราขึ้นไป แต่ขณะที่สร้างขึ้นมา ก็สร้างมาเพื่อเหตุนี้

ฉะนั้น คุณ วิชาชีพทางโลกเห็นไหม เราเป็นอาจารย์ เราเป็นผู้สั่งสอน เราสอนลูกศิษย์ลูกหา ถ้าเราเป็นอาจารย์ที่ดี ลูกศิษย์ลูกหาเขาก็เคารพศรัทธาของเขา เขาคิดถึงคุณตลอดเวลานะ นี่คือวิชาชีพนะ วิชาชีพทางโลก

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสั่งสอนถึงที่สุดแห่งทุกขันะ มันไม่มีใครคนไหนสอนได้ ไม่มีอาจารย์คนไหนสอนได้หรอก เพราะอาจารย์ของเขานี้เขามีตบอด เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสั่งสอนขึ้นมาแล้ว สิ่งนี้สอนได้ “เธออย่าไปซ้อนทางกัน โลกนี้เราร้อนนัก” เห็นไหม

ถ้าบุคคลากรไปซ้อนกัน มันเสีย กว่าจะสร้างได้มันแสนยาก ฉะนั้นออกไปแล้วอย่าซ้อนกัน แล้วออกไปนี้เห็นไหม เวลาไปเผยแผ่ พระอัสสชิไปได้พระสารีบุตร พระโมคคัลลานะ ได้ขึ้นมาสืบทอดกันไป สิ่งนี้เป็นคุณประโยชน์เห็นไหม

นี่พูดถึงเลือดในอกที่เป็นเลือดที่คินะ แต่ถ้ามันเป็นเลือดชั่วละ ถ้ามันเป็นเลือดชั่วเห็นไหม มันจะทำลาย.. ทำลายศักยภาพ ทำลายสภาพของสังคมฯ นั้น คุณนะ ในธรรมของ

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเหมือนกัน เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า
บัญญัติวินัยขนาดไหนนะ พระฉัพพัคคีย์ มีแต่คอยจะทำลาย เอาแต่ความสะดวกสบาย
ของตัว สิ่งที่อยู่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบัญญัติแล้ว คอยหลบคอยหลีกนะ

บัญญัติ อนุบัญญัติ นี้เกิดจากพระฉัพพัคคีย์นะ เกิดมากเลย นี้พูดถึงเลือดชั่วนะ ถ้า
เลือดชั่วแล้วเขาบวชเข้ามาทำไม เขาบวชเข้ามาในพุทธศาสนาทำไม เขามาอยู่ในสังคม
ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทำไม

ทำไมองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสร้างบุญญาธิการมาขนาดนี้ เห็นไหม คน
จะถามกันมากเลยว่า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ารู้ว่าเทวดาจะมาทำลายศาสนา
แล้วให้บวชทำไม? ให้บวชทำไม?

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่า ถ้าไม่ให้บวช มันจะเลวร้ายกว่านี้ไง แต่
เพราะให้บวชแล้ว เวลาที่บวชเข้ามาในพุทธศาสนาแล้ว ทำทาน โลภก็ได้ เหาะเหินเดินฟ้า
ได้นะ เวลาไปทรมานอชาตศัตรูด้วยฤทธิ์ด้วยเดชนะ แต่หัวใจของเขามันไม่เป็นธรรม

นี้พูดถึงถ้าเลือดมันชั่ว! มันทำลาย.. แต่ทำลายล้างขนาดไหนมันก็เป็นเลือดใน
ร่างกายเราใช่ไหม นี้พูดถึงเลือดในร่างกายเรานะ แต่ในการประพฤติปฏิบัติละ ในการ
ประพฤติปฏิบัติของเรา สิ่งนี้ สิ่งที่เป็นธรรมนี้มันเป็นคตินิยามของเรา

เราคิดสิ เราคิดถึงหัวอกขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า วันนี้วันมาฆบูชา
เอหิภิกขุ เลือดในอก บวชให้เอง สอนเอง ทำเองจนทุกอย่างเป็นพระอรหันต์ทั้งหมดเลย
มันก็ชื่นใจใช่ไหม เพราะอะไร เพราะได้สร้างบุญญาธิการมา

เวลาตรัสรู้ธรรมขึ้นมา “จะสอนใครได้หนอๆ” เพราะมันลึกลับซับซ้อนเกินไป
ลึกลับซับซ้อนเกินกว่าที่เราจะคิดแบบโลกๆ นี้ แต่พวกเราเดี๋ยวนี้บอกว่าเป็นปัญญาชนๆ
ปัญญาชนจะคิดแบบโลกๆ นี้ว่าเรามีปัญญา เรามีความรู้ ทำไมต้องไปลำบากลำบาก
จะต้องไปทรมานตนทำไม มันต้องไม่ทรมานตน แล้วจะเอาภาวสวะ จะเอาสมาธิ จะเอา
จิตตัวไหนมาพิจารณา

ถ้าไม่พิจารณา... กิเลสมันอยู่ที่ไหน กิเลสมันปฏิบัติจนจิต มันไม่อยู่ที่ความคิด มันไม่ได้อยู่ที่ความรู้สึกนี่ ความรู้สึกนี่มันเป็นสัญชาตญาณ มันเป็นเรื่องของโลก มันเป็นเรื่องของธรรมชาติ ธรรมชาติของการเกิดเป็นมนุษย์มันก็มีอารมณ์ความรู้สึกใช้ใหม่

สิ่งต่างๆ นี้ แล้วเราก็บอกศึกษาธรรมะ.. ศึกษาธรรมะ.. องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็สอนจากตรงนี้ ตรงที่ว่าเวลาแสดงธรรมเห็นใหม่ อนุப்புพิกถา เริ่มต้นจากการเสียดละทาน พอเสียดละทานแล้วเธอจะได้บุญกุศล เธอจะได้เป็นเกิดเป็นเทวดา ถ้าเกิดเป็นเทวดาแล้วมันก็ต้องเวียนตายเวียนเกิด ก็บอกให้เนกขัมมะ เนกขัมมะเสร็จแล้ว ถ้าจิตควรแก่การงาน องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถึงจะเทศน์อริยสัจ

แต่ในปัจจุบันนี้ไม่ต้อง! ไม่ต้องทำอะไรกันเลย! อยู่เฉยๆ รอเป็นพระอรหันต์ด้วยความมั่งง่าย แล้วเวลาพูดถึงธรรมะขึ้นมา ก็ “ทำไมต้องลำบากลำบากขนาดนั้น..” ลำบากลำบากนะ คนมั่งง่ายจะได้ยาก! คนที่มัวมานะคนนั้นจะได้ประสบความสำเร็จ

ฉะนั้น สิ่งที่เป็นการกระทำอย่างนี้มันอยู่ที่จิตใจของเรา จิตใจมุมมองของเรานะ มุมมองความรู้สึกของเรานี้คืออำนาจวาสนาละ ถ้ามุมมองของเรามันจงนสนเทห์ไปทุกอย่างเลย กับสิ่งใดเราก็ไม่ยอมรับ ไม่ยอมลงใจ

แต่คนที่มัวปัญญานะ เวลาจับสิ่งใดนะก็จงนสนเทห์เหมือนกัน แต่! แต่ใช้ปัญญาของเราใคร่ครวญว่ามันเป็นจริงตามนั้นไหม เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแสดงธรรม “กาลามสูตร” อย่าเชื่อใดๆ อันนี้สำคัญมากเลย อย่าเชื่อๆ แต่ต้องมีศรัทธา อย่าเชื่อก็ต้องจับเข้าไปพิจารณา ไม่ใช่อย่าเชื่อแล้วปิดทิ้งไปเลย อย่าเชื่อแล้วก็ไม่สนใจอะไร อย่าเชื่อแล้วมันก็จะป้อใจ อย่าเชื่อแล้วมันก็จะป้อใจ!

ไม่เชื่อ.. ไม่เชื่อแต่ต้องพิจารณาสิว่าเราจะเป็นเลือดดีหรือเลือดชั่ว เวลาเราปฏิบัติของเราขึ้นมาเห็นใหม่ ถ้าจิตเราจะสงบขึ้นมา กิเลสเป็นเลือดชั่ว ธรรมะเป็นเลือดดี ความดีและความชั่ว เจริญมีสองด้านในหัวใจของเรา ใครบ้างไม่เคยคิดแต่เรื่องดีและเรื่องชั่ว

เรื่องชั่วเรารู้ที่อยู่ แต่ทำไมเราไม่ให้มันคิดล่ะ ปฏิเสธเลยว่าเราจะปิดตู้ เราจะไม่ให้ความคิดชั่วในหัวใจเราออกมาเลย นี่พูดเราพูดได้ เราตั้งใจได้ มีผู้ปฏิบัติเยอะนัก เวลา

ปฏิบัติพอจิตมันสงบเข้าไปแล้วเห็นใหม่ คอยติเตียนครูบาอาจารย์ ติเตียนตลอดโดยธรรมชาติเลย แล้วจะแก้ยังไง

“ผมก็เคารพนะ ผมก็รักนะ ทำไมพอจิตมันสงบแล้ว พอมันเริ่มจะเข้ามา ทำไมมันมีแรงต้าน..” นี่ใจเวรกรรมมันเกิดแล้วเห็นใหม่ เราบอกว่าเราเคารพ เราก็อธิษฐานอยู่ เพราะเราอยากจะพ้นจากทุกข์ เราอยากจะมีผู้ชี้แนะ เราจะหาครูบาอาจารย์ที่เราหลงใจ ครูบาอาจารย์องค์ไหนที่จะเป็นผู้ชี้ที่ลงใจที่จะสอนเราได้ เราอยากหาครูบาอาจารย์องค์นั้น

นี่มันก็เป็นความปรารถนาความแสวงหาของเราใช้ใหม่ แต่เวลาเข้าไปแล้ว เวลาจิตสงบแล้วทำไมมันต่อต้านล่ะ คูตี...ความคิดในปัจจุบัน ความคิดในปัจจุบันคือความคิดในขั้น ๕ ความคิดโดยสัญชาตญาณ เราก็อยากหาที่พึ่ง เราอยากหาครูบาอาจารย์ที่ทอดสะพานให้เราเดินสะดวกสบายขึ้นไป

นี่คือแรงปรารถนาในปัจจุบันนี้ แต่พันธุกรรม กรรมที่มันมาในหัวใจ พันธุกรรมของใจ ใจที่มันมีเวรมีกรรมกันมาเห็นใหม่ เวลาจิตมันสงบขึ้นมาทำไมมันต่อต้านล่ะ มันต่อต้าน เราในปัจจุบันเราก็เป็นลูกศิษย์เป็นครูบาอาจารย์กัน แต่ทำไมหัวใจมันต่อต้านขนาดนั้น

นี่ใจ พุทธถึงความ เป็นไปในเรื่องของเวรและกรรม ในเรื่องของจรตนิสัยมันก็มีของมันอยู่แล้ว ฉะนั้นเวลาเราปฏิบัติขึ้นมา เรื่องของใครเป็นเรื่องของเขา “คนทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว” เป็นเรื่องของเขา

แต่จิตใจของเราล่ะ เราปัจจุบันนี้เห็นใหม่ คูตี...เราเป็นมนุษย์เกิดในพระพุทธศาสนา ได้บวชเป็นพระด้วย แล้วถ้าไม่บวชเป็นพระ เราก็เป็นผู้ที่ประพฤติปฏิบัติ วันนี้อย่างสำคัญทางพระพุทธศาสนา เราจะปฏิบัติบูชาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

บูชาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแล้วได้อะไรขึ้นมาล่ะ เราจะปฏิบัติเพื่อองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าหรือ เราจะปฏิบัติบูชาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าในพุทธะของเราใน พุทธะคือในหัวใจของเราแน่ละ

คูลี...เวลาเราอยู่ในบ้าน พ่อแม่เป็นพระอรหันต์ของเรา เกิดมาชีวิตนี้ ถ้าไม่มีพ่อแม่เกิด เราไม่มานั่งกันอยู่อย่างนี้หรอก แต่เวลานั่งอยู่นี้พ่อแม่เกิดมาเห็นใหม่ พ่อแม่เป็นพระอรหันต์ของเรา เราจะดูแลพ่อแม่ของเราอย่างไร ในบ้านเรา เราเคยดูแลพ่อแม่เราไหม

พ่อแม่เราจะเป็นอย่างไร พ่อแม่เราก็มีสิทธิให้ชีวิตเรามา เวลาประพฤติปฏิบัติขึ้นมาเหมือนกัน เราจะดูแลใจเราไหม เวลาเกิดจากพ่อจากแม่ จากพ่อจากแม่นี้เป็นการวัดผลของวิภูษงสาร แต่เวลาจริงๆ แล้วจิตมันเกิด! จิตเห็นใหม่ เพราะมันมีวิชชามันถึงจุดลงไปไขว่ไขว่ เรานี้กรรมมันพาเราเกิดเอง!

ถ้ากรรมมันพาเราเกิดเอง แต่ถ้าเราไม่มีพ่อแม่เราจะเกิดมาได้อย่างไร เพราะผลของวิภูษงเห็นใหม่ ผลของวิภูษงมันต้องเป็นไปตามเวรตามกรรม พอมาเกิดนี้สิ เวลาเราเกิดมาเป็นมนุษย์ในพระพุทธศาสนา

“ความกตัญญูกตเวทิมันเป็นการแสดงออกของคนดี”

เราก็มีการแสดงความกตัญญูกตเวทีกับพ่อ กับแม่ กับญาติกับพี่น้องของเรา อันนี้เป็นเครื่องแสดงออก แต่เวลาเราปฏิบัติขึ้นมาแล้วหัวใจเราละ เราจะปฏิบัติอย่างไร เราจะมีสติปัญญา เราจะดูแลมันอย่างไร

ถ้าเราดูแลเรามีสติเห็นใหม่ มีสตินะ คำบริกรรมเราก็จะเกิดขึ้นมา คำบริกรรมเพราะอะไร เพราะมันเห็นคุณประโยชน์ไง ถ้าเราเห็นคุณประโยชน์ รู้จักอะไรเป็นประโยชน์เป็นโทษเราจะมีสติปัญญา แล้วเราจะทำแต่ประโยชน์ให้กับหัวใจของเรา

แต่ถ้ามันทำไม่ได้ เราก็ต้องมีอุบาย กิเลสมันอยู่กับเรา กิเลสมันเกิดก่อนเราเกิดอีก กิเลสมันอยู่กับจิตมาตลอด กิเลสมันหมุนเวียนในวิภูษง กิเลสมันอนุสัยมันนอนเนื่องในจิตดวงนั้น จะไปเกิดเป็นเทวดาก็มีกิเลส เป็นพรหมก็มีกิเลส ทุกอย่างก็มีกิเลสถ้าไม่มีกิเลสมันจะมีแรงจับที่ไหนมา

นี่กิเลสมันเกิดก่อนที่เราจะมาเป็นมนุษย์อยู่นี้ แล้วเวลาปฏิบัตินี้เราจะไปชำระล้างมัน ถ้าชำระล้างมันเห็นใหม่ มันต้องเอาความดีสิ เอาธรรมะไปชำระล้างมัน ธรรมะคืออะไร สติธรรม สมาธิธรรม ปัญญาธรรม

ถ้าตั้งสติขึ้นมา ถ้าเราไม่มีองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเราก็สะเปะสะปะ สติใครสติมัน สติเรา เราก็แตงมันขึ้นมา สติใครแก่สติใครกล้า.. จะเอาสติมาชั่งกิโลกันว่าใครมีน้ำหนักมากกว่ากัน เพราะไม่มีองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า มันก็ขึ้นไปตามอาจารย์วาท ตามความเชื่อ ตามความเห็นของตัวเอง

แต่เพราะเราเกิดมาในพระพุทธศาสนานะ วันนี้วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา เพราะมีองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถึงได้เทศนาว่าการเอาพระยสสะ เอชฎิล ๓ ฟัน้อง จนเป็นพระอรหันต์ ๑,๒๕๐ องค์นี้ไง

สิ่งนี้เป็นบรรทัดฐาน สัจจะ-อริยสัจเป็นบรรทัดฐาน เวลาเราประพฤติปฏิบัติขึ้นมา สัจจะ มรรคญาณ มรรค ๘ มันมีของมันอยู่แล้ว มีเพราะอะไร มีเพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นผู้รู้ก่อนขึ้นมา

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถ้าไม่มีมรรคญาณขึ้นมาทำลายหัวใจ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่เป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะเป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เพราะมรรคญาณในการกระทำ ในอำนาจวาสนาบารมี ในปฏิสนธิจิต

ญาณมันเกิดจากอะไร มรรคญาณๆ มันเกิดมาจากไหน มรรคญาณมันเกิดมาจากตำราหรือ มันเกิดมาจากทฤษฎีหรือ มันเกิดจากการสั่งซื้อมา ก้อบปี่มา ขโมยเขามาหรือ ! มรรคญาณของทุกๆ คนมันก็เกิดจากจิต!

ถ้าคนไม่มีจิต คนไม่มีสติปัญญาขึ้นมา ถ้าไม่มีความสงบของใจขึ้นมาจะไม่มีสิ่งใดเลย! สิ่งใดที่ศึกษามาเป็นทฤษฎี สิ่งใดที่ฟังมาขโมยเขามา ครูบาอาจารย์ท่านเทศนาว่าการก็เพื่อประพฤติปฏิบัติ เพื่อตัดแปลงตน ไม่ใช่พูดเทศนาว่าการมาเพื่อให้เราหยิบไปจับฉวยไปเอาไปทำโจรกรรม นี่เลือดชั่ว!!

แต่เลือดดีละ เราเลือดดีเรารักษาของเรา เราดูแลใจของเรานะ เราต้องเอาใจของเราให้ได้ก่อน ถ้าเอาใจของเราได้เห็นไหม ถ้าเราทำใจของเราไม่ได้ เราจะเอาอะไรไปสอนเขา เราไปสอนเขาที่เราไปสอนด้วยงูๆ ปลาๆ นะ

เราจะจำมาขนาดไหน เราศึกษาขนาดไหน เราจริงจังไม่ได้หรอก สิ่งใดไม่เคย ประสบสิ่งนั้นจริงจังไม่ได้ ถ้าสิ่งใดเคยประสบ เรามีสติขนาดไหน เรามีสมาธิขนาดไหน เรามีปัญญาใคร่ครวญขนาดไหน ปัญญาของเราไม่เคยเกิดเลย ปัญญาที่เกิดขึ้นมานี้ นี้ พุทธพจน์ๆ นี้มันจำมาทั้งนั้น ไม่ต้องจำ สัญชาตญาณของคนมีอยู่แล้วเห็นใหม่

ทุกข์ไม่ต้องถามใคร ทุกข์ทุกคน บอกให้พูดถึงเรื่องความทุกข์หันหน้าเข้าหากันก็ พูดไม่มีวันจบ นี่แล้วมันทุกข์อะไรละ ทุกข์นี้เป็นอาการ อาการของทุกข์ แต่ถ้าเรามี สติปัญญาเห็นใหม่ เรามีสติปัญญาเราจะยับยั้งแล้ว เริ่มยับยั้งแล้ว

“ทุกข์ควรกำหนด สมุทัยควรละ” นี่เป็นธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธ เจ้านะ เราต้องแก้ไขของเรา เลือดในร่างกายของมนุษย์นี้ มันจะต้องฟอกอยู่ตลอดเวลา ถ้าไม่ฟอกเลือดมันจะเสีย มันเป็นธรรมชาติของมัน โดยกิเลสมันเหมือนเลือด มันเข้าข้าง มันตลอดเวลา

เวลาเราทำคุณงามความดีของเราละ เราจะตั้งสติของเราละ มันจะฟอกของมัน ฟอกตั้งแต่ปुरुชน เป็นกัลยาณปुरुชน เราจะรักษาความรู้สึกความนึกคิดของเราให้อยู่ใน หลักในเกณฑ์ ให้มันเป็นธรรมขึ้นมา

ในร่างกายของเรามันจะมีแต่ของเสีย มันต้องมีระบบของร่างกาย ธรรมชาติสร้าง มาให้ ให้มาตรวจสอบ ให้มาทำความสะอาดในร่างกายนี้ เพื่อประโยชน์กับชีวิตเราละ แล้วชีวิตของคนเรานั้นก็มีเวรมีกรรม

“ความไม่มีโรคเป็นลาภอันประเสริฐ”

แค่นี้เราก็มีบุญกุศลเป็นมหาศาลแล้ว คุณติ...คุณทุกข์คนยากสิ คนเจ็บไข้ได้ป่วย เห็นใหม่ คุณติ...เขาต้องทุกข์ต้องยากนะ เขาจะหาเงินหาทองมามากน้อยขนาดไหนก็ แล้วแต่ เวลาเขาต้องพลัดพรากจากนั้นไปนะ เขาต้องอาลัยอาวรณ์ อาลัยอาวรณ์นี้เป็นแค่ เงินทองนะ แล้วถ้าแสวงหาเงินมาทางที่ชอบมันก็ยังต้องพลัดพราก

แล้วถ้าแสวงหาเงินมาทางที่ไม่ชอบละ กรรมมันจะให้ผลอีกเห็นใหม่ เราหา มาแล้ว เราต้องพลัดพรากจากสิ่งนั้นไป แล้วพลัดพรากไปแล้วก็ต้องไปรับผลของกรรม

อีก นี่มันจะทุกซักร้อนขนาดไหน สิ่งนี้มันเป็นเรื่องของจิตวิญญาณ เรื่องของกิเลสตัณหา ทะยานอยาก

สิ่งนี้ต่างหาก ร่างกายของมนุษย์เราก็สร้างสิ่งนี้มาเพื่อความดำรงชีวิตอยู่แล้ว เพื่อให้ร่างกายเราเข้มแข็ง ร่างกายมันสมดุลของมัน ฉะนั้นเวลาจิตของเรา คูสิ...เวลามันมีความคิด มีความโต้แย้ง มีอะไรต่างๆ แล้วบอกธรรมะๆ

เวลาร่างกายมันเจ็บไข้ได้ป่วย คูสิ...เลือดเวลาเขาฟอกไตเห็นไหม เขาต้องมีเครื่องฟอกไตต่างๆ เพื่อให้มันเข้าสู่ร่างกายเรา ธรรมะที่ไปศึกษามานะ ว่าเป็นธรรม เป็นธรรม..มันเป็นจริงหรือ ? ถ้ามันเป็นความจริงเห็นไหม สติเป็นอย่างไร ไม่ต้องไปเถียงกันเลยว่า สติใครจริง สติใครปลอม สติใครก็สติมัน

สติของเราคูสิ...ครูบาอาจารย์ท่านเป็นมหาสติ มหาปัญญา เป็นสติอัตโนมัติ แล้วเกี่ยวอะไรกับเราละ เราได้อะไร มันไม่ใช่สติของเราเลย แต่ถ้าเรามีสติของเราขึ้นมาละ เห็นไหมมันจะไปฟอกเลือดเราไง มันจะไปฟอกใจเราแล้ว

ไอ้เลือดชั่วนะ เลือดชั่วในสังคม เลือดชั่วในพุทธศาสนา มันก็เป็นเรื่องเวรเรื่องกรรม ไอ้กิเลสชั่วในหัวใจเรานี้เราจะเอาอะไรไปฟอกมัน เราจะเอาอะไรเพื่อไปขยับยั้งมัน เพื่อจะทำลายมันนะ

คูสิ...มาร “มารเอ๋ย เธอเกิดจากความดำริของเรา” มารมันครอบคลุมหัวใจของเรา มันก็อยู่หลังความคิด มันก็ใช้ชีวิตเราอาศัยอยู่ในภวาสวะ ในภพ ในหัวใจเรานี้ ข่มขี้ข่มเหงแล้วบังคับบัญชาให้เราให้หัวปักหัวปำอยู่นี้ แล้วเราก็เชื่อมั่น เราก็ทำตามมัน มันจะใช้อย่างไร นี่เดินต้อยๆ เลย แล้วเวลาผลเกิดขึ้นมามันก็เอาแต่น้ำตามาฝาก

เอาน้ำตามาเป็นความทุกข์ความยาก ความทุกข์ความยาก แล้วเราก็บอกว่าจะมาปฏิบัติเพื่อพ้นจากทุกข์ พ้นจากทุกข์... แล้วก็ให้ทุกข์มันจึคออยู่อย่างนี้ แล้วเวลาจะทำขึ้นมา... “ไม่ได้ มันลำบาก” จะเอากันแต่ง่ายๆ

นี่ฟังธรรมเห็นไหม ฟังธรรมเพื่อเตือนเรา สิ่งใดมันของดิบๆ นะ ไม้เวลาเขาจะใช้ทำประโยชน์เห็นไหม เขาจะให้มันแห้ง เขาจะจุดไฟของมันได้

จิตของเราปุณฺณมนฺคิบบุํ สิ่งทีคิบบุํ แล้วเราเอาความคิบบุํ นีไปศึกษาธรรม แล้วก็ว่าสิ่งนั้นเป็นธรรม จุคไฟไม่ติดหอรอก ถ้าเรามีตบะธรรมเห็นใหม่ ตากให้แห้ง ไม่นั้นจะเพื่อการหุงหาอาหาร เพื่อดำรงชีวิต สิ่งนี้ก็เหมือนกัน เราจะประพฤติปฏิบัติขึ้นมา เรามีสติปัญญาของเราเข้ามา ต้องมีสติยับยั้ง พอยยับยั้งขึ้นมาเห็นใหม่ ฟอกๆ

ถ้าเป็นสัมมาสมาธิ สมาธิมันจะมีความร่มนเย็นเป็นสุข ถ้ามีสมาธิเป็นความร่มนเย็นเป็นสุข สมาธิมีประโยชน์อย่างไร ก็ถากถางกัน นีไอ้เลือดชั่ว ไอ้ความประพฤติชั่วในศาสนา “สมถะไม่จำเป็น.. สมถะไม่ต้องไปทำ.. ใช้ปัญญาไปเลย ในการใช้ปัญญามันจะเป็นสติปัญญา ๔” จีโม้ทั้งนั้น! สติปัญญา ๔ มันมีแต่ชื่อ มันเอาชื่อมาจากพุทธพจน์ เอาตัวมันมีอะไร? ถ้าตัวมันมีมันพูดอย่างนั้นไม่ได้! คนถ้าไม่มีจริงขึ้นมา พอจิตมันสงบขึ้นมาแล้ว มันถึงออกพิจารณากาย เวทนา จิต ธรรม มันถึงเป็นสติปัญญา ๔

มันเป็นสติปัญญา ๔ เพราะมันชำระกิเลส สติปัญญา ๔ กาย เวทนา จิต ธรรม มันเกิดขึ้นมา เพราะการชำระกิเลส แล้วมันไม่ได้ชำระอะไรเลย มันไม่ทำอะไรเลยมันจะเป็นสติปัญญา ๔ ทีไหนล่ะ? มันก็เป็นข่าวลือ มันก็เป็นชื่อมาจากพุทธพจน์ แต่ตัวเองนะหมาจี้เรื้อน!

นี่ไง ถ้ามันไม่เป็นหมาจี้เรื้อนขึ้นมา เราตั้งสติขึ้นมา มันพิสูจน์ได้ว่าถ้าจิตสงบขึ้นมา แล้วเกิดปัญญาขึ้นมามันจะเข้าไปชำแรกในหัวใจ มันจะเป็นจิตใต้สำนึก แล้วไปถอดถอนกิเลส มันเป็นความจริงอย่างนั้น ถ้ามันไม่มีความจริงอย่างนั้น พุคขนาดไหนปากเปือกปากและพูดไปเถอะ!

ผลทีเกิดจากใจของเรามันไม่มี เวลาเราทำนี่เราทำเพื่อใคร? เห็นไหมคุณงามความดีของครูบาอาจารย์ สาธุ คุณงามความดีของครูบาอาจารย์ท่านก็เป็นประโยชน์ของท่าน เพราะท่านบากบั่นของท่านมา ถ้าคุณงามความดีของเรา เราศึกษาขึ้นมา ครูบาอาจารย์ของเราทีเพื่อชี้แนะเรา เพื่อจะให้เรามีช่องทางทีจะให้เราไม่ต้องไปเสียเวลาค้นคว้าของเราเอง

ถ้าเราค้นคว้าของเราเองนะ

๑.เสียเวลายืดเยื้อ

๒. มันออกนอกกลุ่มนอกทางไปเลย

นอกกลุ่มนอกทางเพราะอะไร? ดูเทวทัตติ เทวทัตอยู่กับองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแท้ๆ เลย เวลาจิตสงบเป็นฌาน โลภีย์ ฌาน โลภีย์เห็นไหมเหาะเห็นเดินฟ้า แปลงกายได้ เวลามันมีวิตกขึ้นมา เรื่องลากลักการะ ออกนอกกลุ่มนอกทางไปเลย

แล้วจิตของเราล่ะ? เห็นไหม สิ่งที่มีครูบาอาจารย์คอยชี้แนะๆ คอยชี้แนะคอยปกป้องไว้ ปกป้องไว้เพราะอะไร? เพราะสิ่งนี้มันอันตราย คุณ ผู้วิเศษ ผู้วิเศษเวลาทำจิตของเราให้สงบให้มีกำลังของเราขึ้นมา เราคิดว่าเรารู้สิ่งที่ชาวบ้านเขาไม่รู้ เราเอาสิ่งนั้นมาทำเพื่อประโยชน์เพื่อวิชาชีพของตัวเอง คุณติ เข้าเจ้าเข้าทรง การทายนอนทายนี่ มันเป็นประโยชน์อะไรขึ้นมา ทำไมไม่ทลายหัวใจของตัวเอง “เอ็งนะ เกิดมาก็ชาติแล้ว! แล้วเกิดมาชาตินี้เอ็งจะตายเปล่าหรือ” อย่างนี้มันเป็นมัจฉา

ถ้าเป็นสัมมาละ เห็นไหมสัมมานี้สติปัญญามันจะกรอง กรองให้ใจของเราเข้ามาสู่ความสงบ แล้วความสงบมันมีประโยชน์อะไรล่ะ? เราเป็นผู้วิเศษ เรารู้โน่นรู้นี้ คนเขานับหน้าถือตา เวลาทำความสงบเข้ามา ไม่เห็นได้อะไรเลย...

เวลารู้เรื่องผู้วิเศษ รู้เรื่องของชาวบ้านนะ เห็นไหมในธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า “สัลเลขธรรม” เพื่อมันน้อย เพื่อสันโดษ เพื่อดำรงชีวิต เราดำรงชีวิตขึ้นมาเพื่อประพฤติปฏิบัติ เราไม่ได้ดำรงชีวิตมาด้วยการทลายด้วยฌาน โลภีย์อย่างนั้น

ฌาน โลภีย์อย่างนั้น ฤทธิชีไพรเขาดำรงชีวิตอย่างนี้มาอยู่แล้ว แล้วเราเกิดมาเป็นชาวพุทธพบพุทธศาสนา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าวางธรรมและวินัยไว้แล้ว เรายังจะไพล่ออกไปนะ นี่ไง นี่เลือดชั่วใจ

ถ้าเลือดมันดีละ เลือดในอกนะ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ธรรมและวินัยคือองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เราเป็นเซลล์ๆ หนึ่งในธรรมนี้ แล้วไอ้เซลล์ตัวนี้มันจะเป็นเซลล์บวกที่ทำลายศาสนา หรือมันจะเป็นลบ เป็นเลือดที่เป็นประโยชน์กับศาสนา

ถ้าจิตใจมันสงบ จิตในมันมีหลักมีเกณฑ์ แล้วมันออกเป็นฌาน โลภีย์ไป แล้วดำรงชีวิตด้วยอย่างนั้นหรือ? แต่ถ้าเวลาจิตมันสงบขึ้นมา สงบแล้วได้อะไรล่ะ? ไม่มีใครรู้จักเลย สงบแล้วก็อยู่ในป่า สงบแล้วมีอะไร สงบนั่นแหละ มันเป็นความจริง! มันเป็น

ความจริงถ้าจิตมันสงบเข้ามา แล้วมันเริ่มนิ่งมันอาจหาญ มันอาจหาญนะ เพราะอะไร เพราะเราค้นคว้าสิ่งนี้อยู่ เราค้นคว้าใจของเรากันอยู่นะ

ศาสนานี้จะชำระกิเลสด้วยใจ ใจมีความสำคัญ ความรู้สึกเป็นความสำคัญ แล้วมันอยู่ไหนล่ะ? มีแต่เงา! ความคิด ความรับรู้ ความรู้สึกนี่เงาทั้งนั้น อากาของใจไม่ใช่ใจทั้งหมดเลย! เพราะโดยสัญชาติโดยธรรมชาติของมนุษย์ มนุษย์มีธาตุ ๔ และขันธ์ ๕ แล้วเราก็ใช้สิ่งนี้สื่อความหมายกันอยู่ แล้วเราทำด้วยอาการของมัน เราทำด้วยใจผู้ร้าย เราทำด้วยความมั่งง่าย มันจะออกสู่นอกสู่นอกทางหมดเลย

แต่ถ้าเรามีสติปัญญาของเราขึ้นมาเห็นใหม่ เราควบคุมแล้ว ถ้าควบคุมแล้ว ควบคุมให้มันสงบเข้ามา ถ้าสงบเข้ามามันเป็นผลงานของเรานะ เป็นผลงานของเรา เพราะเราดำรงชีวิตด้วยพุทธศาสนา เราดำรงชีวิตด้วยศากยบุตรพุทธชิโนรส เราดำรงชีวิตด้วยหัวใจที่เคารพบูชาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสร้างบุญญาธิการมา ๔ อสงไขย ๘ อสงไขย ๑๖ อสงไขย กว่าจะเป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทุกขัยากลำบากขนาดไหน เป็นอสงไขยทำแต่คุณงามความดีมาตลอดเลย เพื่อให้หัวใจนี้มันควรแก่การงาน ให้หัวใจนี้สมกับความเป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แล้วได้ตรัสรู้มาเป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

แล้ววางธรรมและวินัยไว้ แล้วเรามาบวชในพุทธศาสนาเป็นศากยบุตรพุทธชิโนรส เป็นเลือดเม็ดหนึ่งในพุทธศาสนานะ เราจะเคารพบูชาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไหม? เราจะเห็นนอกเห็นใจองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่อุตสาหกรรมหาสิ่งนี้มาวางไว้เป็นประโยชน์กับพวกเราไหม? ถ้าเราเห็นแก่ประโยชน์อย่างนั้น เราเคารพบูชาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เราจะประพฤติปฏิบัติของเราเห็นใหม่

ถ้ามันสงบขึ้นมาซะ เราก็เป็นเลือดที่ดี เป็นเลือดที่ดีเห็นใหม่ เลือดในอก! แล้วเลือดในอกมันเป็นเลือดที่ดีแล้วมันจะเป็นเลือดที่ดีเพื่อใครล่ะ? พระอรหันต์ ๑,๒๕๐ องค์นี้เป็นเลือดในอกขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แต่ในการประพฤติปฏิบัติของเรา มันเลือดในอกของเรานี้ ในหัวใจเรานี้ ในความทุกข์ความยากของเรานี้ ในสิ่งที่

เกิดที่ตายนี้ ผลของวิญญูณี วนไปวนมาอยู่เนี่ย วันคืนล่วงไปๆ ผลของมันจะเวียนเกิด เวียนตายๆ อยู่อย่างนี้ แล้วมันจะชำระกันอย่างไรล่ะ?

เราเกิดขึ้นมาด้วยอำนาจวาสนา เราเกิดมาด้วยบุญกุศล เราถึงมาพบครูบาอาจารย์ ตั้งแต่หลวงปู่มั่นหลวงปู่เสาร์ขึ้นมา ท่านรื้อค้นมาด้วยความลำบากลำบาก ด้วยความวิริยะ อุตสาหะ เพื่อผลประโยชน์ของท่าน เพราะท่านทำถึงที่สุดแห่งทุกข์ ท่านนิพพานไปแล้ว เหลือแต่พวกเรานี้ เหลือแต่พวกเราที่จะเดินให้ถึง แล้วเดินให้ถึง เดินด้วยอะไร? เดินด้วย ตินหรือ? ไม่ใช่! เดินด้วยสติ เดินด้วยปัญญา เดินด้วยหัวใจ

เวลาเราเดินจงกรมเห็นไหม เดินจงกรมเพื่อความสงบของใจ นั่งสมาธิกันแต่กัน พองก็เพื่อความสงบของใจ เราเดินด้วยหัวใจ แต่กิริยาของมนุษย์มันก็มีอิริยาบถ ๔ นี้แหละ อิริยาบถ ๔ เห็นไหม บุญกิริยาวัตถุ เวลานั่งด้วยความสงบเสงี่ยมเห็นไหม เราอุทิศ ความสะดวกสบายของเราเพื่อองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าคือพุทธะในหัวใจของเราที่เหลือ เรารักษากัน องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าในหัวใจของเราเพื่อประโยชน์กับเราเห็นไหม เดินด้วยใจ มีสติปัญญาขึ้นมา กลั่นกรองเข้ามา พอกลั่นกรองเข้ามา มันมีความสงบร่มเย็นนะ นี่ไงเขา บอกว่าความสงบมันมีประโยชน์อะไรล่ะ?

แต่ถ้าเรารู้เรื่องร้อยแปดพันเก้า มันจะเป็นประโยชน์กับเรา หุทิพย์ดาทิพย์มันจะเป็นประโยชน์ ถ้ามันเป็นความจริงนะ จิตที่มีอำนาจวาสนาขึ้นมา เวลามันสิ้นสุดแห่งทุกข์มันมีของมันเอง! มันเป็นของมันโดยธรรมชาติของมัน ถ้าลองได้ทำอำนาจวาสนา ของใคร อำนาจอย่างไรมันก็เป็นอย่างนั้น

เพชรคือเพชร เหล็กคือเหล็ก หินคือหิน จิตใจที่มันทำ มันแร่ธาตุสิ่งใดชนิดใด มันก็ต้องออกเป็นแร่ธาตุตามนั้น แต่ถ้าเป็นเพชรเห็นไหม เป็นเพชรแต่ไม่รู้จักใช้ โจรมัน ก็ปล้นหมดคนะ

นี่ก็เหมือนกัน พอจิตมันรู้ตัวรู้ชั่ว รู้เรื่องของชาวบ้าน มันก็บอกว่ามันรู้ แล้วมันได้ อะไรขึ้นมาล่ะ? มันได้อะไรขึ้นมา? แต่ถ้ามันประพฤติปฏิบัติขึ้นมาชำระกิเลสแล้ว สิ่งที่อยู่ ขึ้นมานี้เป็นประโยชน์เพราะอะไร? เพราะมันไม่มีกิเลสตัดหาความทะยานอยากไป มัน

เป็นประโยชน์กับจิตใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เป็นประโยชน์กับครูบาอาจารย์เรา มันเครื่องมือช่วยคอยขนาบจิตที่มันคือ นี่เป็นเครื่องมือของครูบาอาจารย์ที่ท่านสร้างของท่านมาไง

ฉะนั้นสิ่งนั้น ถ้าเราไปตีมันกับมัน แต่เราไม่เห็นคุณค่าของความสงบของใจ ความสงบของใจมันก็เหมือนการศึกษานะ ถ้ามันมีการศึกษาขึ้นมาแล้ว ศึกษาเพื่อความรู้ของเรา แต่อำชีพที่เราจะประกอบอาชีพนั้นมันเกิดจากเขาวัวปัญญา นั่นอีกชั้นหนึ่งนะ เพราะหลักการศึกษา ศึกษาเพื่อความรู้ แต่เวลาไปประกอบอาชีพมันต้องมีเขาวัวปัญญาเป็นประสบการณ์ชีวิตอีกอันหนึ่ง

นี่ก็เหมือนกัน สิ่งที่จิตมันสงบเข้ามาๆ มันเป็นความรู้ของเรา แต่เราจะบริหารอย่างไร บริหารในหัวใจเรา มันมีคุณค่ามาก! จิตสงบมีคุณค่ามากเพราะมันเป็นประโยชน์กับผู้ผู้นั้น แต่เพราะมันไม่มีจิตสงบเลย จิตไม่สงบมันเลยแล้วคิดแต่ของออกไป เวลาสงบขึ้นมา ก็สงบขึ้นมาเพื่อเป็นผู้วิเศษเพราะอะไร เพราะจิตใจคนมันหยาบ จิตใจของคนมันมีวุฒิภาวะของใจมันอ่อนแอ พออ่อนแอสิ่งใดที่มันรับรู้ได้ด้วยความอ่อนแอด้วยผัสสาทะยานอยาก มันก็ว่าสิ่งนั้นเป็นประโยชน์ไง

แต่สิ่งใดที่เป็นคุณประโยชน์ มันกลับไม่รู้เรื่อง สิ่งที่เป็นประโยชน์มันกลับเห็นเป็นโทษเห็นใหม่ นี่เลือดในหัวใจของเรา ความรู้สึกความนึกคิดในหัวใจของเรามันมีกิเลสผัสสาทะยานอยากมันครอบงำของมันอยู่ เราถึงต้องมีครูบาอาจารย์คอยขนาบคอยดูแลของเรา แล้วเราตั้งสติของเราละ พุทโธๆ ปัญญาอบรมสมาธิขึ้นมา พอมันสงบขึ้นมาเรารู้ว่าสงบ พอสงบแล้วมันมีความรุ่มเย็น คนรุ่มเย็นเป็นสุขออกทำงาน กับคนทุกข์ยากคนเร่าร้อนออกทำงานมันแตกต่างกัน

เราจะเป็นหนี้เป็นสินล้นพ้นตัวเลย จะทำอะไรนะ หมุนเงินไม่ทัน โอ้โห.. ปวดหัวตายเลย แต่คนที่เขาร่มเย็นเป็นสุข เงินเขาเป็นเงินเย็น เขาจะจับจ่ายใช้สอย เขาจะทำอะไรของเขา เป็นประโยชน์กับเขาทั้งนั้นเลย

จิตใจที่เป็นสมาธิเห็นใหม่ รุ่มเย็นเป็นสุข แล้วออกทำงาน แต่จิตใจของเรานี้โลก ล้วนๆ เลย จะเอาานิพพานพรุ่งนี้! จะเอามรรคผลเดี๋ยวนี้! โอ้โห มันเร่ามันร้อน มันทำมันจะเอาให้ได้ แล้วได้ไหม? ไม่ได้...

แต่ถ้ามันจะได้ขึ้นมา เราตั้งสติของเราเห็นใหม่ สติปัญญาขึ้นมา พอมันจะมีความสงบของใจขึ้นมา จิตใจร่มเย็นเป็นสุข จิตใจมีทุน สมาธิคือทุนนะ สมาธิคือข้อเท็จจริงของใจ อาการของใจไม่ใช่ข้อเท็จจริงของใจ อาการของใจ ความรับรู้ความรู้สึกเป็นอาการของใจทั้งหมด ไม่ใช่ตัวใจ

แต่ถ้าเป็นตัวใจขึ้นมา พอสงบของใจขึ้นมา อ้อ! สมาธิพูดไม่ได้พูดไม่ออก ฉะนั้นเวลาคนที่ได้สมาธิจริง เขาพูดออกมาด้วยข้อเท็จจริงของเขาเป็นความจริง โอ้เรานะ สัญญาทั้งนั้น ว่างๆ .. ว่างๆ.. แหม มีความสุข ถ้ามันไม่สุขก็กลัวจะไม่ใช่ของจริงไง คุณตีความว่ามันปลิ้นปล้อน มันกะล่อนหลอกตัวเอง โอ้โฮ มีความสุขๆ สุขจริงหรือ? สุขเป็นอย่างไร?

“ความสุขใดเท่ากับความสงบไม่มี” มันเป็นอย่างไร? ถ้ามันสงบจริงๆ มันสงบของมัน มันมีความสุขของมัน มันอึดเต็มของมัน แล้วออกค้นหาออกใช้ปัญญา ปัญญาที่มันเกิดขึ้นมาจากสัมมาสมาธิ ลึกลับซับซ้อนกว่าปัญญาที่เราคิดมาก คนที่ทำความสงบของใจ พอใจสงบแล้วออกวิปัสสนา เวลาปัญญามันเกิดขึ้นมา อ้อหือ.. มันซึ่ง.. มันมหัศจรรย์.. มันต้องมหัศจรรย์สิ ถ้าไม่มหัศจรรย์มันจะชำระกิเลสได้อย่างไร เพราะกิเลสมันลึกลับซับซ้อนยิ่งกว่ามหัศจรรย์อีก!

มันพลิกแพลงปลิ้นปล้อนในหัวใจของเราละ พลิกแพลงปลิ้นปล้อนแล้วบังเงาบอกว่า ความคิดความรู้สึกของเราละ พุทธพจน์ๆ เป็นธรรมๆ มันเอาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามาเหยียบหัวมัน มาหลอกมัน มาทำลายมัน คุณตีความชั่วของมัน! คุณความชั่วของกิเลสในหัวใจของเรา!

แล้วบอกว่าพุทธพจน์นะ ทั้งๆ ที่มันจะเป็นคุณงามความดีนะ แต่เพราะเราใจเร็วด่วนได้ เราทำของเรา เราประพฤติปฏิบัติของเราด้วยคิดว่ามันเป็นมรรคเป็นผล แต่ถ้าเราทำตามข้อเท็จจริงโดยความเป็นธรรมเห็นใหม่ ตั้งสติขึ้นมา มันจะเป็นสมาธิไม่เป็นสมาธิช่างหัวมัน! เพราะธรรมทั้งหลายมาแต่เหตุ

ถ้าเราได้สร้างเหตุขึ้นมา เรามีการกระทำของเราแล้วนะ ถ้าธรรมมันขึ้นมา มันเป็นอำนาจวาสนาของเรา เป็นปัญญาของเรา มันก็เป็นความจริงของเรา มันก็สงบจริงๆ ของเรา แล้วมันใช้ปัญญา ปัญญาจริงๆ ของเรา แล้วพอจิตมันสงบขึ้นมาเป็นสัมมาสมาธิ

แล้วมันออกใช้ปัญญาขึ้นมาแล้วนะ ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าคือในพระไตรปิฎก เวลาปัญญาของเราเกิดรอบหนึ่ง มันปล่อยวางรอบหนึ่ง นี่มันเป็นธรรมของเรานะ

ธรรมของจิตดวงนี้ ธรรมของจิตดวงที่เข้าไปวิปัสสนาโดยการใช้อปัญญา มันก็จะมาชำระกิเลส ถอดถอนกิเลสของใจดวงนั้น ถ้ามันถอดถอนกิเลสของใจดวงนี้ มันก็เป็นประโยชน์กับใจดวงนี้เห็นใหม่ นี่ไง มันทำให้การเกิดการตายมันผ่อนคลายลง มันเกิดตถกัปทาน การเกิดตถกัปทาน มันวิปัสสนา ปล่อยวางเป็นขั้นเป็นตอนเข้ามา นี่ไง มันเป็นความลึกกลับนะ

แล้วความลึกกลับอย่างนี้ เวลาครูบาอาจารย์ของเรา ในสังคม ในครอบครัว ธรรมเนียม ในครอบครัวของครูบาอาจารย์เรา เวลา ชมรมสากัจฉา เอตมมุงคลมุตตมฺ เวลาครูบาอาจารย์ของเราออกประพฤติปฏิบัติขึ้นมา ออกมาจากป่าจากเขามา มาเฝ้าหลวงปู่ มัน มากราบหลวงปู่มัน หลวงปู่มันจะคุยธรรมะกันเห็นใหม่ แล้วเวลาหมู่คณะถ้ามีใคร ออกมาจากป่า ออกมาจากการประพฤติปฏิบัติเหมือนออกสงครามกลับมา

“พวกนี้ไปสงครามกลับมา ฆ่ากิเลสฆ่าก็ศพ ฆ่ากิเลสฆ่าก็ศพ” จะถามปัญหากัน นี่ไง เวลา ชมรมสากัจฉา มันมีความรื่นเริง มันตรวจสอบกัน มันเป็นความจริงของเราใจ หัวใจขึ้นมาเห็นใหม่

เลือดดีๆ เขาทำกันแต่เรื่องดีๆ แต่เลือดมันชั่ว มันทำแต่เรื่องชั่วๆ ถ้าเลือดมันดีมันทำแต่เรื่องดีๆ เห็นใหม่ สิ่งนี้มันส่งเสริมกัน มันให้กำลังใจกัน ให้กำลังใจกันสิ่งนี้ประพฤติปฏิบัติขึ้นมา แล้วเวลาเราปฏิบัติขึ้นไปนะ พوجدิตของเราเวลามันลง แล้วมันเกิดปัญญา มันลึกกลับมาก ลึกกลับซับซ้อน

นี่คือ ภาวนามยปัญญา ปัญญาเกิดจากการภาวนา ปัญญาเกิดจากจิตก้าวเดิน ไม่ใช่ปัญญาสมอง ไม่ใช่ปัญญาการศึกษา การศึกษาจะศึกษามากน้อยขนาดไหน การศึกษานี้สมบัตินี้ไว้กับโลก เห็นใหม่ โลกเขาบอกว่า ปัญญานี้ไม่ต้องใส่บาแบกหาม ทุกคนมีปัญญา ทุกคนศึกษาแล้วมันจะมีประโยชน์ ไซ้!

มันเป็นประโยชน์ แต่มันเป็นประโยชน์กับโลก มันเป็นประโยชน์กับการฝึกการควบคุมใจของเรา แต่มันไม่เป็นประโยชน์กับการถอดถอนกิเลส มันถอดถอนกิเลสไม่ได้ มันอยู่กับคนละมิติ มันเป็นปัญญาสมอง

แต่ถ้าเวลาภาวนาจนจิตสงบ เห็นใหม่ จิตสงบได้เพราะเรากรองความเห็นผิด กรองความชั่ว กรองกิเลสตัณหาทะยานอยาก ให้เลือดนี้มีคุณภาพ เลือดนี้เป็นเลือดปกติ เลือดนี้มันจะหมุนเวียนไปในร่างกาย สิ่งใด ช่างไหน มันเป็นโรคภัยไข้เจ็บ มันก็จะไปเสริม ไปทำให้เป็นปกติ

นี่ก็เหมือนกัน พอจิตมันสงบแล้วมันใช้ปัญญาขึ้นมา ปัญญาที่จิตมันสงบ มันภาวนาขึ้นมา มันตักตวน ทักตวนหมายความว่า ทิฐิ คนเรานะ สัมมาทิฐิ คือการเห็นถูกต้องและภาวนา สัมมาทิฐิ คือความเห็นถูกต้องนะ แต่จิตได้สำนึกมันมีทิฐิของมัน สักกายทิฐิ ทิฐิว่สรรพสิ่งนี้เป็นเรา

สรรพสิ่งนี้เป็นเรา โดยจิตได้สำนึก ไม่ใช่ปาก! ไม่ใช่ความคิด! เราศึกษาธรรม พุทธพจน์บอก ไม่ใช่เราๆ ทุกคนก็เห็น จะลัทธิศาสนาไหน เขาก็รู้กันอยู่ว่าเกิดมาต้องตาย ลัทธิศาสนาไหนเขาก็รู้ แล้วเขาใคร่ครวญของเขาเหมือนกัน แต่เขาไม่มีสัมมาสมาธิ เขาไม่มีมรรคญาณ เขาไม่สามารถเข้าไปถึงจุดเป้าหมายที่จิตได้สำนึกที่ข้อมูลทิฐิอันนี้มันฝังอยู่

แต่พอจิตเราสงบขึ้นมาถึงสัมมาสมาธิ ถึงตัว สัมมาสมาธิเกิดที่ไหน? เวลาหลวงปู่มั่นท่านพูดเห็นใหม่ “อวิชชาเกิดจากอะไรๆ” “อวิชชาปุจฉา สงฺขารา..” อวิชชาเกิดจากฐิติจิต อวิชชามันตั้งอยู่บนอะไร? สมาธิมันตั้งอยู่บนอะไร? สมาธิมันเกิดที่ไหน? สมาธิมันเกิดในพุทธพจน์หรือ? พุทธพจน์มันเป็นชื่อนะ สมาธิมันเกิดที่จิตเรานะ ถ้าจิตเรามันมีสมาธิขึ้นมา มันเกิดปัญญาขึ้นมา มันถอดถอนที่ไหน? มันลงไปไหน? มรรคญาณๆ ธรรมจักรๆ มันอยู่ที่ไหน?

มันหมุนเข้ามา พอหมุนเข้ามาถึงหัวใจ เวลามันปล่อยวาง คือตักตวนมันปล่อยวางๆ โอ้โห ถ้ามันไม่ลึกลับซับซ้อนนะ คนผู้ประพฤติปฏิบัติขณะถ้าไม่มีครูบาอาจารย์นะ มันบอกว่ามันเป็นพระอรหันต์เลยแล้ว ปล่อยวางที่หนึ่งก็เป็น โสดาบัน ปล่อย

วางที่ ๒ มันก็เป็นสกิทาคา ปล่อยวางที่ ๓ มันก็เป็นอนาคา ปล่อยวางที่ ๔ มันเป็นพระอรหันต์แล้ว

เพราะอะไร เพราะพิจารณากายปล่อยกาย พิจารณากายปล่อยกาย ตังคปหานคือชั่วคราาๆ แล้วมันปล่อยอะไรล่ะ? ปล่อยบ้า! มันไม่ได้ปล่อยอะไรเลย เพราะมันไม่จริงเห็นใหม่ นี่ ฆมฺมสากฺขญา เอตมฺมมฺกฺลมฺมุตฺตมฺมิ ของครูบาอาจารย์เราท่านตรวจสอบกัน ท่านตรวจสอบกันอย่างนี้ไง

แต่ถ้าตังคปหานนะ มันไม่ครบวงจรของมัน มันไม่มีเหตุมีผลของมัน มันถอนสัฏกกายทิวฐอันนั้นไม่ได้ แต่ถ้ามันจะถอนสัฏกกายทิวฐอันนั้นเห็นใหม่ พอมันปล่อยวางขนาดไหน ปล่อยวางคือการขนาบเรื่องกิเลสตัณหาทะยานอยาก กิเลสคือยางเหนียว ยางเหนียวที่มันพาเวียนตายเวียนเกิด มันแก่นของกิเลส

กิเลสนี้เป็นแก่นนะ คุณสิ เรามองในทางโลกเห็นใหม่ สรรพสิ่งในโลกนี้ ทุกอย่างวัตถุ อะไรที่มันเข้มแข็งเราว่าสิ่งนั้นคงที่ สิ่งนั้นเข้มแข็งมาก แต่สิ่งที่เป็นนามธรรม ความรู้สึกล่ะ คุณสิ มันอ้อยอิ่งอ้อยสร้อยในใจเรา มันยิ่งกว่าอีก! สิ่งที่คมแข็งอย่างภูเขาระเบิดทิ้งเลย แต่ความรู้สึกล่ะ? อ้อยสร้อยนั่นนะ เบื่อๆ แบบคนกินเหล้า เบื่อแบบคนเมา พอพิจารณาไปแล้ว เฮ้อ.. เลิกแล้วไม่เอาอีกแล้ว

เดี๋ยวมาอีกแล้ว! แล้วเราจะทำอย่างไร จะเอามันให้สิ้นให้ได้ ให้มันถอดถอนให้ได้ เห็นใหม่ พิจารณาไป พิจารณาไปซ้ำๆนะ ภวานามยปัญญา ปัญญาเกิดจากการภวานา ไม่ใช่ปัญญาเกิดจากท่อนไม้ ขอนไม้กลิ้งไปกลิ้งมาแล้วบอกเกิดปัญญานะ มันเป็นไปได้หรืออก ปัญญาเกิดจากภวานา ภวานามยปัญญาเกิดจากจิตเห็นใหม่

เดินจงกรมจนฝ่าเท้าแตก นั่งสมาธิจนก้นพอง อันนั้นคือกิริยา อันนี้คือร่างกาย แต่หัวใจที่มันนั่งอยู่นะ หัวใจที่มันอยู่ในร่างกายเรา นี่ สิ่งที่มันหมุนไป มันพิจารณาไป มันก็ปล่อยวางไป ปล่อยวางไป ลึกลับมหัศจรรย์

กองความชั่วในใจนะ เลือดในหัวอกขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ท่านภูมิใจของท่าน แล้วมันเป็นผลเพราะมันเป็นประวัติศาสตร์มาแล้ว ประวัติที่ว่า ได้เทศนาว่าการ “เอหิภิกขุ” ได้บวชเอง ได้สอนเอง ได้วางธรรมและวินัยไว้จน ๕,๐๐๐ ปี

“กึ่งพุทธกาล ศาสนาจะเจริญอีกหนหนึ่ง”

ในปัจจุบันนี้เจริญรุ่งเรืองขึ้นมาเพราะเรามีครูบาอาจารย์ เจริญขึ้นมา วัตถุประสงค์ไม่มี ความสำคัญ! ความเจริญเจริญในหัวใจ หัวใจที่จากใจดวงหนึ่งสู่ใจดวงหนึ่ง ถ้าไม่มีใจ ดวงหนึ่งสู่ใจดวงหนึ่ง นั่นคือวิทยาศาสตร์ คือโลกหมด

สิ่งที่โลกศึกษากันด้วยโลก แล้วเอาคอมพิวเตอร์เข้าไปจับกัน มันจะอยู่ใน คอมพิวเตอร์นะ แล้วกดขึ้นมาก็ต้องเหมือนกัน แล้วมันก็เป็นผลของคอมพิวเตอร์ ไอ้คน กด กดแล้วก็ยังเป็นทุกข์อยู่นั้น

แต่ถ้าเราทำความสงบของใจขึ้นมา ใจมันสงบขนาดไหน เราพิจารณาของเราเข้า มามันจะปลดความทุกข์ในใจของเราได้ ในใจเรามีความทุกข์ยากมาก แต่เพราะเราจน ตรอก เราไม่มีความสามารถ ทุกคนมีแรงปรารถนา เพราะเราเป็นชาวพุทธด้วยกัน เรา ก็ศึกษาตำราไปด้วยกันทั้งนั้น

แล้วเราก็มีอำนาจวาสนา ถ้าไม่มีอำนาจวาสนาเราจะไม่มีใจฝึกใฝ่ทางนี้ นะ ฝึกใฝ่ เห็นไหม การฝึกใฝ่ของเรา คุณสิ...สวดมนต์สวดพรทุกวัน ถ้าไม่ได้สวดก็เหมือนกับขาดสิ่ง ใดไปอย่างหนึ่ง

เราภาวนาทุกวันๆ สิ ถ้าไม่ภาวนานะเหมือนกับขาดสิ่งใดไปอย่างหนึ่ง แล้วถ้า ภาวนาจิตมันสงบแล้วนะ จิตมันสงบสงบขนาดไหน เราต้องฝึกมัน สงบแล้วถ้าเราปล่อย ใวันนะ ความสงบเป็นอนิจจัง มันก็ต้องแปรสภาพเป็นธรรมดา

ที่นี้ความสงบนี้มันเกิดจากอะไร? ความสงบนี้เกิดจากสติปัญญา เกิดจากความ เพียรของเรา ถ้าเกิดจากความเพียรของเรา เราก็ดูเอาความเพียรของเราเป็นตัวตั้ง แล้ว สติปัญญาเราขนาดไหน เราแสวงหาของเรา เราทำของเรา พอมันสงบขึ้นมาแล้ว ออก ฝึกหัดใช้ปัญญา

ถ้าไม่มีความสงบ การใช้ปัญญานั้นเป็นโลกีย์ปัญญา เป็นปัญญาของกิเลสทั้งหมด แต่เพราะมีความสงบของใจขึ้นมา เพราะมีความสงบของใจ เพราะมันเกิดปัญญาขึ้นมา ปัญญานี้มันจะลงสู่จิต เพราะอะไร เพราะความสงบนั้นสมาธิเกิดจากจิต ถ้าลงสู่จิตขึ้นมา เพราะกิเลสมันอยู่ที่จิตเห็นไหม เวลามันวิปัสสนา มันใช้ปัญญาเข้าไป มันจะถอดถอน

ของมัน ถอดถอนมันตทั้งคพหาน มันปล่อยแล้วปล่อยเล่า ขยันหมั่นเพียร ต้องมี ขยันหมั่นเพียร ถ้าไม่ขยันหมั่นเพียร ถ้าเป็นเลือดชั่ว เป็นเรื่องกิเลสมันแอบอ้าง มันก็บอก มันเป็นพระอรหันต์ จนเป็นพระอรหันต์ ๔-๕ รอบเลย เพราะมันพิจารณาซ้ำแล้วซ้ำเล่า อยู่อย่างนั้น

แต่ถ้าเรามีสติปัญญา เราจะมีสติปัญญามันเป็นปัจจุบัน มันไม่ได้คิดคาดการณ์ คาดหมายว่าเราจะเป็นอะไร มันจะพิจารณามาก็ร้อยหนก็พันหนก็แล้วแต่ เราพิจารณาซ้ำ ไปได้ๆ ถ้ามันไม่มีสิ่งใดบอกเหตุ ไม่มีสิ่งใดบอกเหตุกับใจเรา ว่าสิ้นกระบวนการของมัน ขณะจิตที่มันเปลี่ยนแปลง ขณะจิต! จิตขณะที่มันเปลี่ยนเห็นใหม่

คูสิ...ของดิบเป็นของสุกมันยังเปลี่ยนแปลงของมันได้ เราวัดค่าได้นะว่าสิ่งใดมัน เปลี่ยนแปลงอย่างไร แล้วจิตใจของเรามันก็ซ้ำๆ อยู่อย่างนี้ มันไม่มีอะไรเปลี่ยนแปลง สิ่งใดเลย แต่พอพิจารณาซ้ำแล้วซ้ำเล่าๆ ถึงที่สุดเวลาขณะจิตมันพลิก พริบ! นี่ไง แล้วมัน พลิกไปแล้วมันเป็นอะไรล่ะ? มันเป็นอย่างอะไร?

เวลาธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเห็นใหม่ “เวลากิเลสขาดดั่งแขน ขาด” คนเราตัดแขนทิ้งจะรู้ใหม่ว่าเราตัดแขนเราทิ้ง มันเป็นอย่างนี้จริงๆ แต่เวลาปฏิบัติ ไปแล้ว เวลาตทั้งคพหานมันปล่อยวางนะ โอ้โห...นี่ปล่อยวางหนหนึ่งก็ว่าเป็นขั้นนั้นๆ ขึ้นบ้างขึ้นบอไป

นี่ไงเลือดชั่วมันทำลายทั้งหมด แต่ขณะที่ว่าปฏิบัตินี้เลือดมันเสีย ถ้ามันจะว่ามัน ชั่วมันก็ปฏิบัติมา แต่อันนี้มันก็อยู่ที่वासนา ถ้าवासนาของเราเห็นใหม่ คูสิ...คนเขามี वासनานะ เขจะมีจุดยืนของเขา จะไม่เชื่อสิ่งใดได้ง่ายๆ มันต้องพิสูจน์กัน

เวลาจิตใจเราปล่อยวางแล้ว เราออกมาใช้อารมณ์ปกติ เราพิสูจน์ได้เลย พิสูจน์ว่า จิตใจเรามันห้วนไหวแค่นั้น จิตใจเรากระทบสิ่งใดแล้วมันมีผลตอบสนองมากน้อยแค่ไหน ถ้ามีผลตอบสนองหรือมีความห้วนไหว อย่างนี้ไม่ใช่! อย่างนี้ไม่ใช่มันไม่เข้า องค์ประกอบ

ถ้าอย่างนี้ไม่ใช่เราก็ต้องเร่งมูมานะภาวนาต่อเนื่องเข้าไป ถ้ามันต่อเนื่องเข้าไป สิ่ง ที่เราทำได้ขนาดนี้ ผลของมันยังไม่เป็นความจริง แล้วเราจะเอาความจริงเราทำขนาด

ไหน เราก็ต้องมูมานะทำมากขึ้นมากขึ้น ทีนี้พอเราบอกทำมากขึ้น เรบอกกว่าอย่างนี้มันลงทุนลงแรงเกินไป

เราลงทุนลงแรงขนาดนี้มันยังไม่ได้ผล คำว่าได้ผลมันเป็นกิรียา มันเป็นการภาวนามาเพื่อผลที่ดีขึ้น แต่ผลของเรา เราต้องการให้ขณะจิตมันถึงที่สุดแห่งทุกข์ แล้วถึงที่สุดนี้เป็นขั้นเป็นตอน อย่างเป็น โสคาบันก็ให้มันเป็น โสคาบันจริงๆ ขึ้นมา

ถ้าเป็น โสคาบันจริงๆ ขึ้นมาแล้วนะ ความเป็น โสคาบันมันเป็นฐานรองรับ ถ้าจิตเสื่อมมันก็เสื่อมลงมาจากสภิกาทาลงมาเป็นแค่ โสคาบัน ไม่เสื่อมเป็นปุถุชน แต่ถ้าจิตเรายังไม่เกาะกระแสนี้ไม่เท่าถึง โสคาบัน มันเจริญแล้วเสื่อมเป็นปุถุชน

แล้วเป็นปุถุชนนะ คูสิ...เวลาพระเห็นใหม่ เวลาบวชขึ้นมาเป็นพระที่แสนดีเลย เวลาสึกจากพระไป สามีเลเทเมายังกว่าคนปกติเลย ทำไมเป็นอย่างนั้นล่ะ? นี่ก็เหมือนกันจิตของเราเวลาปฏิบัติขึ้นไป เวลามันดี ดีเหลือล้นเลย เวลามันเสื่อมมาทำไม มันท้อถอย มันทศท้อไปขนาดนั้นล่ะ นี่ไง มันเหยงของมัน มันทำของมันเห็นใหม่

จิตมันจะเสื่อมขนาดไหน เราจะทำของเราเห็นใหม่ ถ้าเราพิจารณาของเราถึงขณะจิตนั้นเปลี่ยนแล้ว มันไม่ตกมา มันมีสถานะของ โสคาบันรองรับไว้เห็นใหม่ กุปกรรม อกุปกรรม สัพเพ ธัมมา อนัตตา สภาวธรรมเป็นกุปปกรรม

กุปกรรม คูสิ...พระอาทิตย์ขึ้นพระอาทิตย์ตก โลกนี้เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา นี่ กุปกรรม ธรรมะเป็นธรรมชาติ ธรรมชาติมันเป็นกุปกรรม ไม่เช่นนั้นมันแปรสภาพ แต่อกุปกรรมล่ะ! อกุปกรรมล่ะ! ธรรมที่ไม่แปรสภาพ ธรรมที่เป็นจริงๆ มันอยู่ไหน ธรรมจริงๆ มันอยู่ที่ไหน? อยู่ในตำราหรือ? อยู่ในพุทธพจน์หรือ? มันอยู่ที่ผู้ปฏิบัติไง

จิตที่มันเป็นขึ้นมาแล้วมันก็คือเป็น ถ้าจิตที่มันไม่เป็นมันก็วิวัฒนาการนั้นนะ วนอยู่นั้น วนอยู่นั้นออกไหนไม่ถูกเลย แต่ถ้ามันเป็นความจริงนะมันไม่วนอยู่นั้นนะ มันวนจะออก วนเหมือนกัน วนเหมือนกันเพราะอะไร? เพราะมันพันมาที่ใจนี้แหละ แก่นมันอยู่ที่ใจนี้แหละ มันวนมา มันวิปัสสนาญาณเข้ามา

พิจารณากาย จิตก็เป็นผู้พิจารณา พิจารณาเวทนา ก็จิตเป็นผู้พิจารณา พิจารณาจิต ก็จิตเป็นผู้พิจารณา พิจารณาธรรม ก็จิตเป็นผู้พิจารณา จิตเป็นผู้พิจารณาอันขั้วมันอยู่ที่จิต ผลตอบสนองแล้วมันก็สะท้อนหัวใจทั้งนั้น

ถ้าจิตมันสงบ ถ้าจิตมันสงบพิจารณาสิ่งใดมันก็สะท้อนมาที่หัวใจ พอมันสะท้อนบ่อยครั้งเข้าๆ ถึงที่สุดแล้วมันขาด! นี่ใจอกุศลกรรมไง ธรรมที่ไม่แปรสภาพใจ แต่ไม่แปรสภาพในชั้นของโสคาบัน ถ้าไม่แปรสภาพของชั้นสภิกาทา ไม่แปรสภาพของชั้นอนาคา ไม่แปรสภาพเลย! ไม่แปรสภาพอีกเลย! ลื่นไปเลย แล้วลื่นอย่างไร

นี่ใจเลือดดี ทำคุณงามความดี เห็นใหม่ ทำความดีแล้วมันมีผลตอบสนอง แล้วมันเป็นความจริงขึ้นมา พอความจริงขึ้นมาเห็นใหม่ เลือดในอกขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า วันนี่วันมาชะบุงา เลือดในอกของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นเลือดที่สะอาด เป็นเลือดของพระอรหันต์ ลื่นกิเลสแล้วทั้งหมด

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นพระอรหันต์ ลูกศิษย์ลูกหาขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็เป็นพระอรหันต์ เกิดมาจากไหน? “ดอกบัวเกิดมาจากโคลนตม” เกิดมาจากหัวใจของเราที่ทุกข์ที่ยากนี่แหละ

ดูยสสะลี “ที่นี่เดือดร้อนหนอ ที่นี่วุ่นวายหนอ” เดือดร้อนใหม่? ทุกข์ใหม่? นี่ก็เกิดมาจากความทุกข์ทั้งนั้นนะ แต่ท่านมีอำนาจวาสนาของท่าน ถ้าที่นี่เดือดร้อน ที่นี่วุ่นวาย ท่านก็แสวงหาที่ไม่วุ่นวายใจ ที่ไม่เดือดร้อนใจ แต่ที่ไม่วุ่นวายไม่เดือดร้อนมันก็เป็นธรรมชาติ มันก็เป็นป่าเขาลำเนาไพร

แต่ถ้ามันไม่เดือดร้อนในหัวใจสิ ถ้าหัวใจมันทุกข์มันยาก “ที่นี่วุ่นวายหนอที่นี่เดือดร้อนหนอ แล้วที่นี่มันสุขหนอ ที่นี่มันพ้นจากทุกข์หนอ” เห็นไหม ถ้ามันแสวงหาสิ่งนี้ได้ มันก็เป็นประโยชน์สิ่งนั้นขึ้นมา

สิ่งนี้ที่กระทำเราก็อยากทำ เราก็ต้องทำให้ได้ เวลาเราคิดถึงสิ่งใด องค์ศาสดาเป็นครูเอกของโลก เราต้องเอาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นตัวอย่าง เอาครูบาอาจารย์ที่ท่านประพฤติปฏิบัติขึ้นมาเป็นตัวอย่าง

ถ้าเรามีตัวอย่าง เรามีครูบาอาจารย์เห็นใหม่ มีครูบาอาจารย์คอยเป็นพี่เลี้ยง คอย คุ่มครองดูแล เราทำสิ่งใดขึ้นมามันก็ปลอดภัยไปร่งนะ แต่ถ้าเราทำสิ่งใด โทษนะ ละถ้า ละถึงนะเราก็สงสัย อาจารย์ยังสอนก็ยิ่งสงสัย แล้วก็สงสัยกันไปใหญ่เลย

เราเองเราก็แยกอยู่แล้ว แล้วอาจารย์พูดอะไรมา มันก็ไม่ขาดสักอย่างหนึ่ง "ไอ้นั่นจะเป็นไอ้นี่ ไอ้นี่จะเป็นอย่างนั้น สิ่งนั้นจะมีสิ่งนั้น แล้วมันเป็นสิ่งใดล่ะ? แต่ถ้าเป็นครูบา อาจารย์ของเราละ ฟันธงเลย ตั้งสติให้ดี สิ่งนี้แก้ไขได้ ถ้าสติมันดับหมด ถ้าสมาธิขึ้นมาแล้วมันยังเป็นประโยชน์ขึ้นมาใหญ่เลย แล้วถ้าเกิดปัญญา ภาวนามยปัญญาขึ้นมา

เราละ ล้วงเข้าไปในลุ่มปลานะ เราหยิบขึ้นมาดีกว่าปลา นึกว่าปลาไหลเห็นใหม่ ขึ้นมามันเป็นงูเห่าเรานี่สัดทิ้งเลย แต่ถ้าเราล้วงลงไปแล้วเราไม่รู้ว่างูเห่าหรือว่าปลาไหล นี่ไง งูๆ ปลาๆ

ถ้าครูบาอาจารย์ท่านไม่เป็นธรรมนะ ไม่เป็นธรรมเราเองเราก็ละล้าละถึงนะ ฉะนั้นเวลาครูบาอาจารย์ที่เป็นธรรม เป็นธรรมนี้รู้ได้ รู้ได้ง่ายๆ คนอยู่ด้วยกัน สีดเห็นใหม่ "ศีลจะรู้ได้ก็ต่อเมื่อเราอยู่คู่กันเคยกัน" มันเห็นหมดคนนะ

ธรรม.. ธรรมจะรู้ได้ต่อเมื่ออ้าปากนะ อ้าปากออกมาเมื่อไหร่ นั่นแหละออกมา จากหัวอก ออกมาจากหัวใจ หัวใจรู้เท่าไรก็พูดได้เท่านั้นแหละ แล้วพูดก็ข่าเหมือนว่า ย้ำอยู่กับที่นั่นละ มันไม่ย้อออกไปจากกิเลสเลย มันไม่ย้อออกไปจากภวาสวะ ออกจากภพ ออกจากความเป็นจริงเลย

แต่ถ้าเป็นครูบาอาจารย์ของเราเห็นใหม่ พูดคำไหนคำนั้น เราไม่ละล้าละถึงนะ เราสงสัย แต่ครูบาอาจารย์ไม่สงสัย เรานะสงสัย เห็นใหม่สิ่งที่รู้ที่เห็นจริงใหม่? จริง แต่ ความรู้ความเห็นนั้นไม่จริงเลย

สิ่งที่รู้เห็น... จริง แต่มันไม่จริงเพราะเรามีกิเลสใจ สิ่งที่เราเห็นจริงใหม่? เห็นจริงๆ ใหม่? จริง เราก็ยึดของเราว่าจริง แต่ครูบาอาจารย์บอกว่าไม่จริง ถ้าไม่จริง ไม่จริงเพราะอะไร เราก็ต้องตรวจสอบเห็นใหม่

พอเราวางสิ่งนี้ เราวางสิ่งที่ไม่จริง แล้วมันลึกลงไป ลึกลงไป เราจะเข้าไปสู่ความจริง เราจะเข้าไปสู่ความจริงเห็นใหม่ นี่ครูบาอาจารย์ของเรา สิ่งที่เป็นความจริงมันก็เป็นความจริง สิ่งนี้ไม่เป็นความจริง ใดๆ ก็ไม่เป็นความจริง

ยิ่งถ้าไม่เป็นความจริงนะ เวลาปฏิบัติไปน่าสังเวชนะ บางแห่งเวลาลูกศิษย์ลูกหาปฏิบัติขึ้นมาพอจะมีหลักมีเกณฑ์พ้อออกทำงานเสียหายหมดเลย เพราะอะไร? เพราะเดี๋ยวลูกศิษย์มันภวานาเป็นขึ้นมา มันจะมาถอนหงอกอาจารย์มัน

นี่เพราะอาจารย์พูดพุทธพจน์ไง พอจิตสงบแล้วพิจารณากายเลย พิจารณากายไปเลย ทีนี้พอพิจารณากายขึ้นมาแล้วมันเป็นขึ้นมา พอมันเป็นขึ้นมาไปถามอาจารย์ อาจารย์ตอบไม่ได้ อย่างนั้นเราไปทำงานกันเถอะ มันก็เสื่อมออกไปหมดเพราะมันไปอยู่เรื่องโลกๆ เห็นใหม่

นี่เรารู้ได้ไง เรารู้ได้ด้วยประสบการณ์ เรารู้ได้ด้วยการคลุกคลีนั่นนะ แต่ถ้ามันเป็นความจริงขึ้นมาะ มันพันรชหมด มันเค็ดขาด ผิดคือผิด ถูกคือถูก ต้องเป็นอย่างนั้น ไม่มีอะไรคาอยู่ สิ่งที่คาอยู่ๆ คือเราไม่แน่ใจ

นี่ในกุปปธรรม อกุปปธรรม ถ้าเป็นกุปปธรรมก็ธรรมดา ธรรมดาเห็นใหม่ นิพพานเป็นอนัตตา.. สัพเพ ธัมมา อนัตตา.. สรรพสิ่งก็เป็นอนัตตาก็ว่ากันไป แต่ถ้าความจริงมันเป็นใหม่ละ มันเป็นใหม่ มันเป็นหรือไม่เป็น ทุกคนก็พูดไม่ได้ ทุกคนก็รู้ไม่ได้ เพราะมันมาจากตำรา

แต่ตำราออกมา ตำราเขามี ตำราเขาบอกระดับของมันเป็นอย่างนี้ ระดับของโลกเป็นอย่างนี้ ไม่มีสิ่งใดคงที่ โลกนี้ไม่มีสิ่งใดคงที่หรอก มันแปรสภาพหมดละ แล้วถ้าเอาวิทยาศาสตร์พิสูจน์แล้วมันก็เป็นอย่างนั้นจริงๆ แล้วสิ่งในโลกนี้ไม่มีอะไรคงที่ สิ่งที่คงที่ไม่มี

ดูสิ...ทองคำ ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ไม่มี ๕๕.๕๕ เปอร์เซ็นต์ ไม่มี แต่โศดาบัน สกิทาคา อนาคตา ถึงที่สุดแห่งทุกข์ ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์! ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์! ถ้า ๕๕.๕๕ เปอร์เซ็นต์ ตรงจุดนั้นแหละกิเลสออกตรงนั้น กิเลสออกตรงนั้นเลย แต่ถ้ามันถึงที่สุดเห็นใหม่มันต้อง ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์

แล้ว ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์นี้ หาที่ไหน? ถึงบอกมันมีได้เฉพาะความสะอาดบริสุทธิ์ของใจใจ ใจนี้สะอาดบริสุทธิ์ บริสุทธิ์ต้อง ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ จะ ๑,๐๐๐,๐๐๐ เปอร์เซ็นต์ ๑๐๐,๐๐ เปอร์เซ็นต์ไปเลย สิ่งนั้นเป็นความจริง

แล้วความจริงถ้ามันมีจริง มันต้องเปิดเผยได้ ถ้าเป็นจริงมันต้องเปิดเผยได้ ตรวจสอบได้ การเปิดเผยการตรวจสอบนี้ มันเป็นคุณสมบัติเห็นใหม่ เป็นคุณสมบัติของครอบครัวกรรมฐาน

ครอบครัวกรรมฐานเห็นใหม่ ครอบครัวของเรา ครูบาอาจารย์ท่านบอกว่า ครอบครัวของเราจะรู้กันก่อน ครอบครัวของเราไม่รู้ เพียงแต่ว่า รู้แล้วมันเป็นประโยชน์หรือเป็นโทษละ

เห็นใหม่ เรามีแก้วแหวนเงินทอง เราจะเที่ยวใส่ไปโชว์เขาเดี๋ยวโจรปล้นหมดนะ เรามีแก้วแหวนเงินทองทุกคนเก็บไว้ในเซฟทั้งนั้นนะ ไม่มีใครเอามาโชว์หรอก ถ้าใครมีของเล็กๆ น้อยๆ แล้วเอาไปโชว์ไม่มีประโยชน์หรอก

สิ่งนี้ เรื่องโลกกับเรื่องความเป็นจริง ถ้าความเป็นจริงเห็นใหม่ วันนี้อย่างสำคัญทางพุทธศาสนา เวลาคิดถึงคติธรรมแล้วมันสะท้อนใจ คิดถึงองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าด้วยความภูมิใจในลูกศิษย์ลูกหาของท่านนะ

เลือกในหัวอก ท่านดูแล ท่านกล่อมเกลี้ยงเลี้ยงดูมา แล้วเป็นเนื่อานุญของโลก ด้วยการเชิดชูศาสนา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็ต้องภูมิใจเป็นธรรมดา พระฉัพพัคคีย์ทั้ง ๖ และ พระสัตตสวัคคีย์ทั้ง ๑๗ ที่คอยทำบุญปฏิบัติเป็นธรรมวินัยมาเป็นพระไตรปิฎกเกือบทั้งหมดเลย ฉัพพัคคีย์ สัตตสวัคคีย์ทำมา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็เมตตาดูแลรักษามา

นี่ก็เหมือนกัน เราจะดูแลหัวใจของเราอย่างไร? เราจะประพฤติปฏิบัติอย่างไร? เราจะเอาใจของเราไปสู่ที่ไหน? มันเป็นสิทธิของเราเห็นใหม่ ว่าเอกสิทธิ์ สิทธิของบุคคล บุคคลจะอย่างไรก็ได้ บุคคลจะเชื่อใครก็ได้ นี่เป็นเรื่องธรรมดา

แต่ถ้าเราเอาเป็นประโยชน์ เราเอาความจริงเข้าเปรียบเทียบ นี่เพราะเราประพฤติปฏิบัติมาเราทำแบบนี้ ไปอยู่กับใครก็แล้วแต่ถ้านอกกลุ่มนอกทางเก็บของหนี.. เก็บของหนี .. มันสิทธิของเขา เขาเป็นผู้ใหญ่ เราเป็นเด็ก เราไม่มีสิทธิที่จะให้เขาทำตามเราได้

ฉะนั้นถ้าสิ่งใดที่ใด ขอให้เรากวนาเราจะอยู่ที่นั่นนาน สิ่งใดถ้าเขาไม่ให้เรากวนา หรือเขาออกนอกกลุ่มนอกทางเราก็ไปของเรา เราแสวงหาของเรา ครูบาอาจารย์เป็นผู้ชี้นำ เราจะต้องทำปฏิบัติของเรา เพื่อประโยชน์กับเรานะ

นี่พูดถึงวันนี้วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา วันนี้วันมาฆะบูชา เราจะต้องประพฤติปฏิบัติกันเพื่อบูชาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ให้ใจเรานี้เป็นพุทธ ธรรม สงฆ์ ให้สมกับเราอุปัฏฐากองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า คืออุปัฏฐากหัวใจของเรา เอวัง